

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 28 Din za celo leto. — Za izposojništvo 50 Din. — Pošta: mesečna številka 1 Din. — V ilustrativnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naravnih in reklamacijskih in inseratov pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Stališče avstrijskih kmetov do drugih stanov.

Na letošnjem 6. občnem zboru avstrijske kmetijske zveze je slavni avstrijski zvezni kancler dr. Seipel v pozdravnem govoru pripovedoval, kako so mu ob pogajanjih za trgovske pogodbe stavili vprašanje, ali hoče ščititi poljedelce ali živinorejce, za kar je odgovoril, da hoče ščititi oboje. Dejal je, seveda bi bilo lažje, če bi imeli manj in enotnejše gospodarske skupine, vendar politiki niso zato tu, da bi imeli komoditeto. Da imamo med kmetijskim stanom toliko skupin, živinorejce, žitorejce, pesorejce, vinogradnike, posestnike gozdov in še druge, ne smatra on kot neprijetnost ampak kot blagoslov božji in kot bogastvo svoje dežele. Ze to da je božji blagoslov, da niso vsi od istega vremena odvisni, ker je vreme lahko za eno skupino neugodno, za drugo ugodno; tako je upanje, če so kmetje ene misli in krvi, da bo ena skupina drugi pomagala v najhujši sili, če jo zadene huda nesreča. Vseled tolikih skupin pa je kmetijski stan tudi mnogo bolj zvezan z drugimi stanovi in gospodarskimi programi, kakor bi bil drugače. Tako se tvorijo interesne skupnosti posameznih skupin kmetijskega stanu s posameznimi skupinami obrti in industrije in te interesne skupnosti vzbujajo pri kmetih, obrtnikih in industrijih vedno več razumevanja med seboj in za skupnost.

Tako je modri kancler lepo izrazil misel, da mora ravno kmetijski stan biti tisti kit, ki naj družijo vse stanovce, da ne pride do medsebojne razrednega boja in klanja.

Na tem zboru se je tudi ponovno povdarjalo, da je ravno združeni kmetijski stan po vojni dvakrat preprečil, da ni prišlo do revolucije in do boljševiskega gospodarstva. Predsednik kmetijske zveze poslanec Födermayr je tudi načelno povdaril, da zveza odklanja razredni boj, da bodo kmetje vselej vpoštevali tudi potrebe drugih stanov in jih uvaževali.

Med sklepi tega zborovanja nas posebno zanimajo oni socialno političnega značaja. Kot nujno potrebno se je proglasilo, da se ustanovi pri zvezi (državni) in pri deželah poseben zaklad za elementarne nezgode, ki bo lahko zadostoval za najhujše nesreče.

Zbor je opozoril na potrebo kmetijskim razmeram prilagodene oskrbe za kmetijsko po-

možno osobje za slučaj bolezni, nezgode, invalidnosti in starosti kot najbolj uspešnega sredstva proti begu z dežele v mesta. Zato smatra za nujno sodelovanje pri tej socialni zakonodaji.

Malemu kajzarju, zakupniku, družinskim članom in pridnemu kmetijskemu delavcu naj se omogoči priti do primerne kmetijskega posestva.

Zdrav zakon o zakupnikih in naseljevanju kmetijskega delavstva se smatra kot nujna zadeva. Treba je stremeti po izboljšanju stanovanjskih razmer kmetijskega delavstva.

Seveda je zbor fudi v krščansko-kulturnem oziru zavzel pravilno stališče. Izrazil pa se je tudi za zeleno internacionalo, to je za mednarodno zvezo kmetijskih zvez.

Pri tem bi utegnil kdo reči, kaj nas brigajo sedaj avstrijski kmetje in stališče njihove kmetijske zveze, zdaj nimamo z njimi nič več opraviti. Taka misel bi bila popolnoma napačna.

Vedno radi pogledamo k sosedu, kako on dela in misli, zlasti če sami nismo popolnoma na jasnem in gotovi, pa tudi, če smo, se nam dobro zdi, kadar vidimo, da je sosed enakih misli z nami. Tako se nam dobro zdi, da so stanovski tovariši v Avstriji zavzeli enako stališče kakor mi.

Odklonili so razredno stališče in razredni boj in kot politično podlago svojega dela proglasili krščanski solidarizem, vzajemnost vseh stanov. So za zvezo vseh kmetov tudi preko narodnih in državnih mej, pa ne zato, da bi klubovali in pritiskali na druge stanovce, nikako sovraštvo jih ne družijo, družijo jih le liubezen.

Po drugi strani pa ni niti sence o kaki kmetijski zaostalosti ali omejenosti. Socialno-politične zahteve so postavili v prvi vrsti za podeželsko delavstvo, ki so čisto moderne, ki jim delajo čast.

Zato imamo ob čitanju poročila o tem zborovanju, občutek, kakor bi poslušali poročilo o lastni naši kmetijski zvezi. To poročilo daje tudi nam prav!

Tudi mi smatramo svojo kmetijsko zvezo ne kot organizacijo kmetijskega stanu za afbiki drugim stanovom, ne za to, da bi se proti drugim stanovom zaprli ali se celo spo-

Vabilo

na občni zbor Jugoslov. kmetijske zveze, ki bo v sredo 28. dec. 1927 ob 3 popoldne v dvorani Rokodelskega doma v Ljubljani (Komenskega ulica 12).

Dnevni red:

- Poročilo načelnika.
- Poročila odbornikov.
- Volitve načelnika in odbora ter pregledovalcev računov.
- Poročilo o političnem položaju.
- Slučajnosti.

Janez Brodar l. r.
t. č. načelnik

Ker je občni zbor isti dan, kot je občni zbor Kmetijske družbe, pričakujemo, da se vsi naši delegati udeležijo tudi tega občnega zbora. Posebno naj gledajo vse okrajne Kmetijske zveze, da bodo zastopane v smislu § 13 po kakem odposlancu.

prijeli z njimi v socialnem in gospodarskem boju, ampak da se kot urejena četa z drugimi lepo sporazumemo, da potem skupno zgradimo lepo zgradbo pravično urejene države.

Avstrijska kmetijska zveza je po predsedniku tudi proglasila kot samo po sebi umevno odreditev v okvir velike ljudske stranke Luegerja in odklonila vsako politiko konjunkture (mislimo na Radiča!). Kritika sama ne zadostuje. Obljubarska politika je cenejša in popularnejša kot politika resnega dela. Tako politiko odklanjamo, ker je zgrajena na laži in nepoštenosti, naša je na temeljih čista odgovornosti.

Enako je stališče naše kmetijske zveze do SLS. Tudi v tem oziru nas poročilo o zboru avstrijske kmetijske zveze potrjuje, da smo na pravi poti. Zato ni odveč, da si to povemo.

Gramofon	575.—	365.—
Harmon ka	740.—	200.—
Vilofina v etuju	545.—	315.—
Mandolina	220.—	160.—
Klitar	320.—	70.—

Gramofonske plošče, strune, ustne harmonike in okarina. Vse se samo blago najboljših kakovosti.

Vse v gotovi
R. Sterneckl
OBLJE.
Velika božična prodaja.

Kaj se dela v Beogradu?

6. decembra. Konferenca raznih gospodarskih strokovnjakov, ki jih je sklical železniški minister, da povedo svoje mnenje o komercializaciji železnic (železnice na trgovski podlagi), se je končala s tem, da so vsi strokovnjaki ministrov načrt soglasno zavrgli kot nezadosten. Izvolila se je izmed navzočih strokovnjakov komisija, ki naj izdelala nov načrt.

7. dec. Finančni odbor je začel s debato o proračunu za leto 1928./29. Namestnik obolevlega fin. ministra dr. Spaho je podal uvodno poročilo o proračunu. Poudarjal je, da se vlada trudi izboljšati gospodarski položaj države, odpravljati brezposelnost, povečati kupno moč naših ljudi ter dvigniti zasebno podjetnost. Varčevanje se je moralo povečati. Dinar je ustaljen in zavarovan, da bo ostal trden. Oblastem bo treba najti vire, da bodo mogle vršiti svoje delo. Proračun se je letos zmanjšal za 620 milijonov.

Davčni odbor je nadaljeval razpravo o davčnem zakonu, in sicer o zgradarini ter o pridobnini. Po predlogih poslanca Pušenjaka so se te postojanke znatno oblažile.

Vlada je izdelala načrt zakona o državljanstvu, ki bo takoj predložen narodni skupščini. Zakon bo rešil mnoge težkoče, ki jih imajo sedaj zlasti Korošci in Primorci, ki bivajo v Jugoslaviji.

Odsek zakonodajnega odbora razpravlja zakonski načrt o sodnikih in sodiščih.

9. dec. Ministrski svet je končno sprejel zakonski načrt o centralni upravi ter končno veljavno sklenil, da se število ministrstev zniža od 18 na 12. Oddelki posameznih ministrov so se znatno skrčili, tako da bo potrebna redukcija uradništva, ki so ga zlasti samostojni demokrati kar nasuli v ministrstva samo iz strankarskih oziror.

12. dec. Dočim so se žerjavovci in radičevci izrekli za to, da se slovenska univerza v Ljubljani okrne in reducira, je naš posl. Smodej podal na seji finančnega odbora odločno izjavo Jugoslovanskega kluba, da Slovenci neomajno stojimo na stališču, da mora ostati naša univerza neokrnjena. Ostro je nastopil proti Radiču, ki je govoril, naj se slovenska univerza skrči, s čemer bi slovenski dijaki bili prisiljeni drago študirati izven Slovenije.

V davčnem odboru se je pojavil hud odpor proti dohodnini. Ker Srbija sploh ne pozna tega davka, so nekateri srbski krogi odločno za to, da se te vrste davek sploh odpravi. Stvar pa ni tako preprosta. Zakaj potem bi se morali povišati ostali davki. In s povišanjem ostalih davkov bi bil najbrže naš mali človek bolj prizadet kot z dohodnino, ki zadene le ljudi z boljšimi dohodki.

Ministrski svet je sprejel uredbo glede izrabe vodnih sil. Gre za vodne sile nad 300 konjskih sil. Prednost izrabe ima država. Od vsake konjske sile se plačuje zakupnina letno 5 Din.

Ministrstvo za poljedelstvo je izdelalo načrt uredbe o ribolovu, po kateri pripada pravica ribolova v vseh jezerih in rekah,

ki niso čisto na privatni lasti, državi. Se posebno pa si država pridržuje ribolov v Bohinjskem in Blejskem jezeru.

Politični položaj se v tem tednu ni nič spremenil. Sicer je bil Davidović v avdienci pri kralju, ker je zanjo že dolgo prosil, pa je bil po lastni izjavi samo v osebnih zadevah. Radič, ta nepoboljšljivi državni politični prerok, je takoj napovedal novo vlado z Marinkovičem na čelu. V vlado bodo sprejete vse stranke, tako da ne bo nobene opozicije. To bi bilo sijajno. Žal so Radičeve prerokbe tudi to pot prazne. Vukičević je izjavil, da se ne misli zaenkrat prav na nobeno izpremembo, da ima vlada celo vrsto že izdelanih zakonskih načrtov, da jih ima veliko še v načrtu, da imajo ministri čez glavo dela in da zato ni prav nobenega časa za politične krize.

Radikalni se tudi smejejo Radičevim šalam ter pravijo, da ni govora, da bi prišel Radič v vlado radi strahotne neresnosti, ki je je ta mož poln. Kakor hitro bi Radič prišel v vlado, takoj bi bilo polno razburjenj in neobhodno potrebno delo bi tisti trenutek začelo zastajati. Sicer je hudo, da Hrvatje ne marajo v vlado, toda odredi se morajo najprvo Radiču in potem so vrata odprta.

Slovenski žerjavovci in radičevci so čisto iz sebe, ker vlada neče pasti. Delo, ki se s polno paro vrši sedaj v Beogradu, pa samo zavrača vse njihove laži.

Radičevske besede in dejanja.

V naši oblastni skupščini so pri določevanju odškodnine oblastnim poslancem in odbornikom zlasti slovenski radičevci imeli zelo veliko besedo. Malo je manjkalo, da v svoji »ljubezni do kmeta« niso zahtevali, da naj odborniki in poslanci zamujajo svoj čas in zaslužek ter vrše veliko delo za ureditev in dvig deželnega gospodarstva za božji lon. Da jim vso to skrb za kmetov žep nista narekovali prava ljubezen in skrb za kmeta, ampak, da je bilo vse tozadevno besedičenje radičevcem le dobrodošel povod strankarskega hujskanja proti SLS, kaže oblastna skupščina v Osijeku, kjer imajo radičevci vso moč. Pa poglejmo, kako varujejo kmetske žepe in kako »šparajo« tam, kjer jih v delovanju ne more nihče ovirati. Radičevci v Osijeku niso izvolili pet oblastnih odbornikov, kar zadostuje, ampak osem ali celo devet in vsakemu določili 5000 Din mesečne plače. Poslanci pa dobe po 170 Din na dan. Tako je torej radičevska gospoda poskrbela za se. Kako pa za kmete? Radičevci so sklenili oblastni davek za leto 1927. A kakšen? Vsaka oseba v osiješki oblasti bo morala plačati takozvano glavarino in sicer 10 Din na osebo, potem še 10 Din od vsakega konja, osla in vola, a od vprežne krave 5 Din. Vse to bo dalo lepe tisočake, ki jih bo plačal kmet in sicer največ bednejši kmet. Bajlar, ki ima n. pr. tri sinove in dva voliča bo moral dati 60 Din, torej morda več kot odrajuje drugega davka; milijonar pa, ki z avtomobilom najbolj kvari ceste, bo vrgel tistih deset dinarjev »za glavo« in zadostil bo radičevski oblastni obremenitvi.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Sedanja vlada je zelo nesigurna, Radič že napoveduje novo vlado. Šef Demokratske zajednice stalno deluje za razbitje te vlade. Klerikalci se bodo popolnoma združili z radikali.« Take novice pripovedujejo žerjavovski listi že več kot pol leta dan za dnevom in teden za tednom svojim potrpežljivim bralcem. A čudno, Davidovičevi so še vedno v vladi, klerikalci se niso spremenili in vlada še vedno stoji, dela in je že predložila parlamentu toliko zakonov kot doslej še nobena, kolikor smo jih imeli.

»Radovedni smo, če bodo Srbijanci brez protesta vzeli na znanje novi davčni zakon, ki pomenja za Srbijo, katera je doslej štela državi le majhne davkatve, še posebno veliko povišanje davčnih bremen,« si je upala napisati »Domovina« v štev. 49. od 8. decembra 1927. Ali se zavedate slovenski davkoplačevalci vseh strank, kaj pomenijo navedene zlobne besede? Ali ne značijo naravnost hujskanje, da bi se Srbi uprli pravični razdelitvi davčnih bremen in tako pokopali za Slovence in vse prečane tako važen davčni zakon?

»Prav klerikalci so bili, ki so že od nekdaj ovirali vsak duševni napredek« je napisal v »Domovini« — pritlikavec. — Zgodovina našega naroda dokazuje čisto nekaj drugega; to namreč, da je ogromno večino vsega, s čemer se Slovenci ponášamo na gospodarskem, kulturnem in socialnem polju, ustvarilo pri nas katoličanstvo ali če hočete klerikalci. Poglejte naše združništvo, našo izobraževalno organizacijo, naše pisatelje, pesnike, znanstvenike, učenjake, našo dobrotelost, naše šolstvo in ne nazadnje naša šolske stavbe, ki so jih sezidali »klerikalci«. — Žerjavovcem je tudi dobro znano, kako je pravoslavni Srb, združnik Avramovič letos na občnem zboru Glavne združne zveze v Beogradu slavil slovensko duhovščino kot eno najbolj delavnih in požrtvovalnih za svoj narod. A žerjavovcem ni za resnico, glavni smoter jim je rušiti vero v srcih slovenskega ljudstva, ker tako ukazuje framasonska loža. Zato je treba udrihati po klerikalcih z lažjo, ker z resnico ne morejo.

»Proč z vsako visoko politiko iz občinskih odborov,« vzklika »Domovina«. — Tako je, proč z njo in z žerjavovci, ki so zanesli politiko nele v občinske odbore, temveč vsepovsod, kjer naj ima gospodarstvo prvo besedo. Propadle banke, kjer so brez prevdarka nalagali nekateri liberalni občinski odbori občinski denar, so nam jasen dokaz, da žerjavovska »visoka politika« in žerjavovsko gospodarstvo lahko privede tudi občinsko premoženje na boben.

Nepopolna surovost. Na nedavnem protestnem zborovanju za neokrnjeno slovensko univerzo v Ljubljani je govoril v imenu ogromne večine slovenskega naroda tudi predsednik naše oblastne skupščine gosp. dr. Natlačen. Izjavil je, da je bila SLS vedno za popolno slovensko univerzo, da jo bo tudi v bodoče branila z vsemi močmi

Domoljub svojim naročnikom.

V današnji številki »Domoljuba« dobe položnico za obnovitev naročnine vsi tisti naročniki našega lista, ki jim »Domoljuba« pošiljamo po pošti naravnost na dom. — Naročniki, ki prejemaajo časopis pri domačem poverjeništvu, naj plačajo naročnino poverjeniku oziroma od njega pooblaščenemu nabiravcu.

Vabimo Vas kar najvljudnije, da ostanete v Novem letu zvesti svojemu najboljšemu prijatelju in svetovavcu prav vsi in da mu pridobite kar največ mogoče novih naročnikov.

Cena »Domoljuba« ostane tudi nadalje ista in sicer velja za vse kraje v Jugoslaviji Din 38.—, za Avstrijo šiling. 7.—, za Českoslovaško Kč 35.—, za Demčijo mark 4.50.—, za Francijo frank. 30.—, za Italijo lir 25.—, za Ameriko dol. 1.—.

Naročniki v Nemčiji, Franciji in Ameriki, ki jim ne moremo postreči s položnicami, naj pošljejo naročnino v priporočenem denarnem pismu ali pa po banki.

Položnice naj se poslužijo vsak čim prej, — gotovo pa vsaj do 15. januarja. Poleg naslova naj dosedanjí naročniki zapišejo besedico »star«; to pa samo taki, ki so že letos dobivali »Domoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Vsak naj torej zapiše na srednji del natančen svoj naslov. Če je treba na naslovu kaj popraviti, naj se to zapiše na drugi strani srednjega dela položnice. Denar z izpolnjeno položnico naj se odda vselej na tisti pošti, na kateri se list prejema, ne na kaki drugi, ker sicer kaj lahko nastane pri upravníštvu neljuba pomota.

in da bosta — kar je zelo važno — tudi oba oblastna zbora in odbora storila glede neokrnitve in popolnitve vseučilišča vse. — Te dni je govoril Radič v Belgradu za okrnitev univerz. In kaj piše Pucelj v zadnjem »Kmet. listu«? Ali mar biča svojega Radiča? Ne, ampak čudi se zavednim Ljubljančanom, ki so dr. Natlačenu ploskali ter pravi, da bi povsod drugod gosp. Marko (dr. Natlačen) ne samo zletel z govorniškega odra, nego, da bi doživel pravo praško defenestracijo (vreči bi ga morali skozi okno). Po Puceljevem mnenju je torej Radič za naše vseučilišče, klerikalci pa proti. Pamet, pamet, ali boš res zapustil generala slovenskih radičevcev?

★

Otrobarije radičevske gospode. »Kmetški list« prinaša teden za tednom toliko prerokovanj in zavijanj in praznih izmišljotin o delovanju sedanje vlade in naše stranke, da bi napolnili celega »Domoljuba«, ako bi hoteli zavračati hudobne radičevske fantazije, ki jim itak nihče, ki zna do pet šteti, več ne verjame, saj jih dnevni politični dogodki sami zavračajo in uspešno delovanje naših poslancev samo pobija. Kljub temu bodo radičevci lagali naprej, misleč, da se bo nekaj že ljudi prijelo.

Naročnina na »Domoljub« se plačuje lahko tudi v polletnih ali četrletnih obrokih, toda v vsakem slučaju naprej. Kdor ne zmore celoletne naročnine, plača lahko v dveh ali štirih obrokih. Za eno polletje velja »Domoljub« 19 Din, za četr let pa 10 Din. Ta olajšava pa velja le za one, ki prejemaajo list po pošti; za naročnike pri poverjenikih pa le v toliko, kolikor to dovoli povejenik.

Najtopleje priporočamo zopet skupno naročanje, najmanj dva časopisa na en naslov. V tem slučaju je cena za Jugoslavijo 36 dinarjev za en izvod. Kot nagrado poverjenikom ali njih pomočnikom dovoljemo tudi nadalje 10 odstotkov popusta, ki se dá po želji poverjeníštva v gotovini ali z namečkom »Domoljuba«. Opozarjamo pri tej priliki, da moramo prejeti nabrano naročnino najkasneje koncem prvega polletja. Zapozneli plačniki-poverjeniki povzročajo sebi in upravi mnogo neljubih neprilik.

Naročniki pri poverjenikih naj točno v določenem roku odrajtujejo naročnino. Z nerednim plačevanjem se povzročajo samo neljube težave poverjenikom, ki imajo itak dovolj posla in skrbi z nabiranjem naročnikov in naročnine.

Pri vsaki spremembi naslova se mora poleg novega sporočiti tudi stari naslov, pod katerim se je časopis pošiljal dosedaj. Kdor želi »Domoljuba« prejemati pri poverjeniku (župnem uradu, kaplaniji, društvu itd.), naj to pove tam; ako ga je doslej prejemal naravnost na svoj naslov, pa ga ne želi več tako prejemati, naj nam vrne prvo številko, ker jo bo dobil itak pri poverjeniku.

Končno omenjamo še to, naj se po »Domoljubovih« položnicah pošilja naročnina edino samo za »Domoljuba«.

Pismo iz Kanade.

Kanadski Jugoslovani smo odpotovali iz svoje mile domovine si kruh služiti ali prav zaprav: odšli smo dela iskat. Smo ga tudi dobili. Dela strašnega: kot črvički rijemo pod zemljo, in to pod samim kamenjem. Kopljemo se v dimu in prahu, včasih tudi v vodi in blatu. Naše moči so trše ko jeklo, pa kljub temu je Kanadska zemlja že zakrila nekoliko naših Slovencev, če ravno še niso bili dolgo časa naseljeni v tej obljubljeni deželi. V petek in svetek se trudimo in delamo, obliva nas vroč pot; kdor pa umre, si niti toliko ne zasluži, da bi mu na zadnjo uro zvon zapel in ga spremil v grob. Edino zvonjenje je kamnita zemlja na grob. V starem kraju zvonovi lepo pojo ob nedeljah, praznikih, venočinah, zjutraj, opoldne in zvečer; nam pa zvone tvorniške in rovske piščali: na delo — na delo. Naši razgovori so o delu, vedno le o delu: Še toliko dni, če ostanemo živi, pa bodo spet dolarji za naslednje dni. Iz starih krajev pa nam pošiljajo pozdrave vedno in vedno: »Daj, daj! Pošlji, pošlji dolarjev!« — Tukaj stalno delo dobiti je težko, ker stalno delo je samo pri rudnikih. Po tovarnah so pa

dela nestalna, prav tako po farmah in v gozdovih. Pa niti stalna dela niso nič sigurna, ko je vsak od danes do jutri. Tukaj se ne gleda, če je eden ali na stotine ljudi brez dela. Prav res, velika je Kanada, ali lepih krajev ima prav malo. Tu daleč naokoli je prav žalosten pogled. Vidijo se sami požgani gozdovi in kamenje. Nimamo ene vesele ure. Samo to pričakujemo, kdaj zapustimo ta kraj in se podamo v svojo domačo vas. Oj, domovina, naša mati, kdaj nas boš zopet tako ljubila, kakor mi ljubimo tebe? — Sedaj se bližajo božični prazniki. Želimo Vam vsem vsem ostalim doma, možem, ženam, staršem, fantom in dekletom vesele božične praznike in srečno prihodnje novo leto!

d Vsem zaupnikom in somišljenikom SLS. Kdor piše na naše tajništvo v Ljubljani, naj napiše popolen naslov, ne pa okrašan. Tudi naj vselej napiše zraven Jugoslovanska tiskarna, da ne gredo naša pisma drugam. Naslov je toraj: Tajništvo Slovenske ljudske stranke, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

d Takoj na pomoč! Komu? Nam, ki prebivamo ob Savi, v pred desetletju tako cenjenem Brodu. Od Šmartna do izliva Bistrice je potrebno desni breg dvigniti za en meter in več; Od tukaj naprej pa do Kleč levi breg. Ker na nasprotnem bregu ni kultur, lahko počaka za poznejši čas. Reka si je zasula do 2 m strugo, da je zdaj ob deževju teče drugod desetkrat več, kakor na njej odkazanem prostoru. Bagor je treba napraviti, da bo dvigal preobilni gramoz na bregove. Ob večjih poplavah mi voda vdere pri oknih v stanovanje, ne mogoče je vztrajati na sredi deroče reke. Naj ne bo to glas vpjočega v puščavi. —

d Na laži »Domovine«, da bo zemljiški davek še enkrat večji, je poslanec Pušenjak spisal članek v današnjem Gospodarju. Kmetom priporočamo, naj ga temeljito preštudirajo.

d Pri občinskih volitvah na Jesenicah je dobila SLS 15 mandatov, radikali 2, žerjavovci 7, komunisti 4, socialisti 3, narodni socialisti 2.

d Kdo je zadel srečko s 500.000 Din. Zadrúžna gospodarska banka objavlja, da je neki krojač z Bleda kupil pri njej srečko drž. loterije št. 2515, katera je zadel 500.000 Din.

d Občinske volitve v Mariboru se bodo vršile v nedeljo 18. t. m. Za mesta mestnih očetov se poteguje kar 8 skrinjic.

d Pri občinskih volitvah v Kranjski gori je zmagala na celi črti lista dosedanjega župana Lavtižarja, ki je pristaš SLS. — Na Bledu je SLS najmočnejša in je dobila 8 mandatov, dosedanjí župan Kenda pa 6. Manjše število so dobile druge stranke.

d Za župana v Krškem je bil izvoljen g. Alfonz Urbanc, pristaš SLS. Tudi svetovalci so vsi pristaši SLS.

d Ponovno svarimo. Spet smo dobili sporočila, da nekateri ljudje po deželi nasedajo agentom, ki prodajajo razne srečke in vrednostne papirje. Navadno jih silno preplačajo in potem prepozno obujajo kesanje. Še enkrat torej svarimo pred agenti, ki jih dobro ne poznate. Ne verjemite vsaki besedi. Opozarjajte na to tudi druge. Župani, občinski odborniki in drugi možje, varujte svoje občane pred občutnimi škodami!

dami. Kdor misli, da mora igrati s srečkami, naj jih kupi v kaki veliki resni banki. Sicer je vsako tako igranje zapravljanje. Domoljub bo v kratkem začel pri-
našati poučne članke o vseh srečkah, ki se pri nas smejo prodajati.

d *Koledar naše Kmetijske zveze* imajo nekateri zaupniki in ga še niso razpečali. Naj store to čimprej in določijo denar. Kdor bi koledarjev res ne mogel razprodati, naj jih hitro vrne, da se more drugim postreči. Kdor bi ga še želel naj piše na naslov: Jugoslov. kmetijska zveza, Jugoslov. tiskarna, Ljubljana.

d *Smodnišnice na ljubljanskem polju* so se začele odstranjevati in se bodo prenesle nad Gorico pri Pimperku na Gorenjskem.

d *Jugoslovanski misijonarji* so dobili v Indiji svojo provincijo, kjer bodo misijonarili. Dosedaj so sicer še v zvezi z Belgiji, ker je naših premalo, toda ko jih bo dovolj, bo Jugoslavija dobila s tem svojo prvo samostojno misijonsko provincijo v poganskih deželah. To je tudi z državnega stališča zelo važno, obenem pa bomo Slovenci še prav posebno vedeli, za katere misijone naj se najbolj zavzamemo. Jugoslovanske misijone v Indiji vzdržujejo očetje jezuitje ter sta se 12. t. m. zopet dva misijonarja podala v Indijo.

d *Trgovci-točilci alkohola*. Ker sta oba slovenska velika župana odredila, da se od novega leta dalje v trgovinah ne smejo več točiti alkoholne pijače razen v originalno (tovarniško) zaprtih steklenicah, so trgovci sklicali v Ljubljani protestni sestanek, na katerem so sklenili, da naprosijo velika župana, naj svoj odlok za pol leta odložita, tačas pa se bo skušala v sporazumu z notranjim ministrom dobiti primerna rešitev, da trgovci ne bodo preveč oškodovani.

d *Gospodarske prireditve v prihodnjem letu*. VIII. vzorčni velesejem v Ljubljani se bo vršil od 2. do 11. junija, pokrajinska razstava, ki bo združena z jubilejno kmetijsko razstavo (160 letnica Kmetijske družbe) pa od 1. do 10. septembra. 6., 7. in 8. junija bo v Ljubljani srednjeevropski gostilničarski kongres. — S pokrajinsko razstavo bo združena tudi razstava izložbenih oken, književna razstava, pregled narodnih noš, konkurenca slovenskih harmonikarjev in razstava ptic iz Slovenije.

d *Nov most* se bo delal čez Muro med slovensko in avstrijsko Radgono. Stal bo 2.840.000 Din. Plačali ga bodo pol Jugoslovani, pol Avstrijci.

d *Naše zaupnike v novomeškem okraju* opozarjamo na politično-gospodarski tečaj, ki bo 27., 28. in 29. t. m. v Rokodelskem domu v Novem mestu. Stroški prehrane so preračunani za vse tri dni na približno 50 dinarjev; prijavite se takoj na tajništvo SLS v Novem mestu.

d *Eksplozija v kamniški smodnišnici*. Iz neznanega vzroka se je pretekli torek dopoldne vnel smodnik v oddelku, kjer sta namestena dva stroja za drobljenje, in je odneslo streho, leseno steno ter del enega stroja. Da ni večje škode, se je zahvaliti delavcu, ki je samo slučajno ušel smrti, a skočil kljub največji nevarnosti nazaj v oddelek in ustavil drugi stroj, da ni tudi ta eksploziral.

d *Nove vrste zdravljenja*. Neki bivši ruski oficir v Mariboru je bil težko bolan na živcih in imel srčno hibo. Pa je bral neko knjigo, da je najboljša in najcenejša zdravljenja stradanje. In je poskusil. Skozi 25 dni ni nič drugega vžil kot vsak dan en liter čaja. Čez 25 dni je res za 14 kg shujšal, toda bil je popolnoma zdrav. No, pri njem je morebiti šlo, pri warsikom drugem bi pa morda šlo ravno nasprotno. Svatopluk Čeh:

d *Odlikovani orožniki*. Veliki župan mariborske oblasti je podelil častno nagrado onim orožnikom, ki so se v izvrševanju ribarsko-policijske službe s posebno vneom in uspehom izkazali. Prvo nagrado od 1000 Din prejme g. Ivan Lužar, orožniški kaplar v Ljubnem, okraj Gornji grad. Dve drugi nagradi po 500 Din pa dobita g. Ivan Kocutar, narednik pri Sv. Petru pri Mariboru in kaplar Gvidon Zorenč v Slovenski Bistrici.

d *Lakota v Dalmaciji*. V treh vaseh drniške občine: Huljanoviči, Čavoglavi in Ključ, večina družin nima ničesar jesti in tudi ne morejo dobiti kredita, da bi si nakupili živil. V vasi Humljanoviči je umrla vdova Šaran Jela od lakote.

d *Fantovski molitvenik*. Kar so naši fantje vedno zelo pogrešali, je to, da niso imeli svojega, prav njim namenjenega molitvenika. Temu je odpomogel prof. dr. Gr. Rožman, ki pozna fantovsko dušo do dna. Spisal je za fante molitvenik: Besede življenja, v katerih so premišljevanja in molitve ukrojene po fantovskih dušnih potrebah in težavah. Naj bi fantje pridno segali po njem. V rdečo obrezo vezan stane 22 Din (s pošto 1.50 Din več), v zlato 30 Din. — Dobiva se v vseh knjigarnah, pri Ničmanu v Ljubljani in Društveni nabavni zadrugi v Ljudskem domu.

d *Umrli je v Tržiču* 8. dec. v 67. letu starosti davčni nadupravitelj v pokoju g. Karel Pirc, ki je bil eden najvnetejših organizatorjev krščanske dobroteljske organizacije. Kar se je zlasti v Tržiču v tem oziru dobrega storilo — in tega je zelo veliko — povsod je bil pokojni Pirc prvi zraven s svojim nasvetom in delom. Pokojnik je bil sin znamenitega tržiškega zdravnika Pirea.

d *Umrli je 7. t. m. v vasi Pece* (Št. Jurij pri Grosupljem) posestnik g. Janez Valentinčič v starosti 82 let.

d *Kamen ga je ubil*. V Jankovi pri Voiniku blizu Celja se je smrtno ponesrečil Anton Petre, sin tamošnjega posestnika in orožnika v pokoju. Josipa Petre. Pri razstreljevanju kamena ga je zadela debel kos kamna na glavo s tako silo, da mu je prebil lobanjo. Ponesrečeni je drugi dan po usodnem udarcu umrl.

d *Utonila je v vaškem kalu* v Slamni vasi pri Metliki pri pranju perila 70 letna Ana Štefanič. Od slabosti se je zgrudila v vodo in ker ni bilo nikogar blizu, je v vodi našla smrt.

d *Pod vlak je padel*. Neki zagrebški trgovec se je peljal v Beograd. Na vlaku se se pa nenadoma odprla vrata iz vagona in trgovec, ki je slučajno stal tam, je zdrnil ter se viel za držaj, toda nazaj se ni mogel skloniti. Neki potnik ga je videl, pa ga ni hotel rešiti. Ko se trgovec ni mogel

več držati, je padel pod vlak, ki mu je odtrgal desno nogo.

d *Velika kmetijska bitka v Hercegovini*. Preteklo soboto je prišlo med dvema hercegovinskima vasema Bjelimičem in Mamičem do velikega pretepa, katerega se je udeležilo približno 850 kmetov. V borbo je poseglo celo pleme Boškovičev. V bitki je bilo več težko in lahko ranjenih. Zandarmerija je uvedla obširno preiskavo ter je aretirala več oseb, ki jih je izročila državnemu pravdnikstvu. Preiskava se nadaljuje. Ranjenci so bili prepeljani v bolnico v Mostarju.

d *Dva dečka utonila*. V bližini Trebuše na Goriškem je šel 28. novembra Lojze Podgornik, hlapec pri Rižavčevih, 13 let star s sodom po vodo k reki Idriji. Z njim je bil enajstletni Justin Kofol. Podgornik je zajemal vodo iz reke na dolgem drogju ter jo nalival v sod. Pri tem mu je spodrsnilo in je padel v reko. Mali Kofol je planil za njim, da bi ga rešil, toda zaman. Mrzli valovi deroče reke so oba odnesli naprej in mrtva spet pustili ob kraju, kjer so ju kmalu našli domačini.

d *Požar za 3 milijone dinarjev škode*. Velikanski požar je izbruhnil v skladišču paroplovne družbe v Dubrovniku ter v zraven ležeči tovarni za barve. Gorelo je celo noč in so šele po največjem naporu mogli ogenj do jutra pogasiti. Škode je tri milijone dinarjev.

d *Milijonar — delavec*. Blizu Dubrovnika je umrl te dni neki Pero Kljunak, ki je bil svoj čas v Ameriki rudar, potem pa je prišel domov v Dalmacijo, kjer je vedno opravljal težka ročna dela. Ob smrti je napovedal, kje ima zakopan svoj denar. In res so ga našli. Vse premoženje znaša 4 milijone dinarjev.

d *Človeško glavo je kahal*. V Trbovljah je večkrat za grobokopa neki delavec Lovrič. Na Marijin praznik ga je nekdo zalotil, da je v mrtvašnici kahal mrtvaško glavo. Na vprašanje, kaj da to dela, je Lovrič odgovoril, da dobi za lobanjo 300 Din, pa ni hotel povedati, od koga. Stvar je bila natančno orožništvu, ki je zadevo preiskalo. Med tem je Lovrič lobanjo zakopal in ko je končno tudi orožnikom priznal svojo kuharsko umetnost, je lobanjo izkopal. Po Trbovljah govore, da rabijo lobanjo špirtisti, možno je pa tudi, da jih kupuje kdo, ki jih rabi za medicinski študij. Seveda se je vse ukrenilo, da Lovrič tega posebnega zaslužka ne bo več imel in da se tako oskrumbe mrličev preprečijo.

d *Trikratna tatinska smola*. Iz Leš pri Brezjah nam poročajo: Trikrat že so zadnje čase tatje poskušali srečo v naši cerkvi. Prvi je ukradel medne svečnike, a jih je moral vrniti proti nagradi enomesečnega zapora. Drugi je pobral žarnice s stranskih oltarjev, pa smo mu jih pobrali proti plačilu par mastnih zaušnic. Tretji se je lotil nabiralnika, ob glavnem oltarju, a nabiralnik se mu je s svojo odporno silo postavil po robu, tako da je moral oditi praznih rok in z dolgim nosom. — Razpisana je spet naša šola. Čemu? Saj g. učitelja imamo in ga stran ne damo!

d *Prsti izdajalci*. V Trstu so svedrovi okradli firmo Marocchi ter firmo Donati. Pri tej slednji so vzeli 12.000 lir iz bla-

gajne. Ko so blagajno devali na tla, so ji podložili neka vrata, katera so v uradu sneli. Podložili so zato, da ne bi pod škripal. Toda na vratih je ostalo usodno pričevanje: odtiski prstov. Odtise so študirali v Trstu in v Rimu in po njih ugotovili, da sta bila pri tatvini neki Dell'Ago in neki Zajc. Drugih prič ni bilo. Vendar je sodišče smatralo prste za popoln dokaz krivde ter je obsodilo prvega na sedem, drugega na devet mesecev.

d V prepiru obstrelil svojo ženo. Goštilničar Alojzij Vintar v Straži pri Novem mestu se je v prepiru s svojo ženo tako razburil, da je pograbil revolver in šestkrat ustrelil nanjo. Štiri krogle so ženo zadele, in sicer smrtno nevarno. Mož je nato izginil, kmalu pa se je sam javil pri sodišču v Novem mestu.

d Umor in rop. V vasi Skovec pri St. Janžu so našli v torek 6. t. m. zjutraj umorjena zakonska 60letnega Franceta Pucelja in njegovo ženo Terezijo v njuni lastni hiši. Pucelj je ležal mrtev sredi hiše, njegova žena pa nekoliko proč od hiše, ker je najbrž bežala in jo je morilec umoril na begu. Morilec se je iz Pucelja še norčeval, da mu je pod glavo poveznit pehar, na glavo pa mu je nataknil škranjecelj. Po sodbi sosedov je bilo odnešenih okrog tri tisoč dinarjev. Po znamenjih sodeč sta bila dva roparja. Orožništvo je takoj stvar odločno vzelo v roke in je bilo kmalu na sledi. In sicer so sumili nečaka umorjenega, bivšega rudarja v Karmelju, nekega Skamino. Ker so sumili, da jo je popihal na Hrvaško k teti, so telefonirali tjakaj in res ga je orožnik zalotil pri teti. Bil je tako presenečen, da je zločin takoj priznal ter povedal, da mu je zraven pomagal še neki Slapšek, ki ga zdaj po Hrvaškem lovi.

d Alkohol - ubijalec. V Lovžicah v Vipavski dolini so je izvršilo grozodejstvo, ki ima le redke primere. Ubit je bil Ivan Premrou od lastnega zeta. Kakor povedo ljudje, bil je zet, Gašpar Mislej, nasilen človek in je že prej večkrat grozil, da bo kaj naredil. V družini je bil star prepir, kakor je tako rad med starimi in mladimi. Stari je držal v rokah svoje premoženje in gospodaril po svoji glavi, mladi pa je hotel, naj vse njemu izroči. Tako je prišlo, da je zet, ne brez pijače v glavi, doma pri ognjišču zamahnil s sekiro po tastu in ga ubil. Mislej si je preoblekel krvavo obleko in bežal kakor Kajn, pa kmalu so ga orožniki ujeli.

d Na smrt je bila obsojena pred mairborsko poroto Terezija Šolar, ki je v Fokovcih v Prekmurju umorila svojega lastnega moža.

d Krvavi bankovec. V neki zagrebški mlekarji je hotel nekdo plačati mleko s krvavim 100-dinarskim bankovcem, ki ga je potegnul iz čisto krvavega šopa samih bankovcev. Prodajalka je zadevo takoj sporočila policiji, kupec pa je med tem že ušel. Pač pa je došlo poročilo, da je prejšnji dan bil v Petrinju umorjen logar Jovan Polinc ter oropan. Orožništvo je morilec znan in ga iščejo.

d Denarja se je polakomnil. Okrajni glavar Pečič v Podgorici v Črni gori je dobil pismo od znanega roparja Andjelija,

na čigar glavo je razpisana nagrada 30.000 dinarjev. V svojem pismu sporoča Andjelija okrajnemu glavarju, da je ustrelil svojega tovariša Rastoderja, na čigar glavo je bila razpisana nagrada 50.000 Din. Okrajni glavar se je podal na označeno mesto in je res našel mrtvega Rastoderja. Rastoder je ubil nekega orožnika in kmeta Uroša Ostojiča, nato pa pobegnil. Okrajni glavar je po vsem okraju razglasil, naj se dotični, ki je pisal pismo, izroči oblastem, ker mu bo to olajševalno pri sodbi.

d Samo dva razreda na železnicah v Nemčiji. V Nemčiji imajo vlaki štiri razrede. Dve tretjini ljudi se vozi v četrtem razredu, prvi razred pa je navadno prazen. Zato je generalni ravnatelj nemških železnic sklenil, da se bosta pridržala samo dva razreda in sicer se bosta imenovala: leseni in blazinasti. Isto imajo uvedeno že v Rusiji. Pri nas bi prvi razred tudi lahko odpravili, ker se največkrat prazen poriva od postaje do postaje, kar pomeni samo izgubo.

d Ali ste še član Ljudske samopomoči? Ako ne, čitajte tozadveni oglas na zadnji strani.

d Za Božič in Novo leto ima »Oblačilnica« za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, v svoji zalogi različnega manufakturnega balga najprimernejša darila.

d Čajanka! Ste že poskusili čajne mešanice Čajanka in Globus vaniljen sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

d Kupujte domače izdelke! Da se omogoči vsakomur nabaviti si dobro obutev, pri- nese tovarna »Peko«, Tržič, poleg drugih tudi posebne vrste čevljev za zimo, in sicer: ženske la boks-čevlje na zaponko 195 Din, ženske la boks-pof-čevlje 225 Din, ženske visoke la boks-čevlje 195 Din, moške visoke čevlje iz govej. boksa 195 Din, moške visoke čevlje iz la boksa 265 Din. — Pri pismenih naročilih zadostuje obris noge. Naročila naj se pošiljajo na naslov: »Peko«, Ljubljana.

d Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, tesnobnih pojavih, tresenju udov, oslabe- losti spomina povzroči čaša naravne »Franz-Josef« - grenčice pri vsaki starosti in spolu točno poživljenje v zastali prebavi. — Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« -vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži, kakor tudi obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

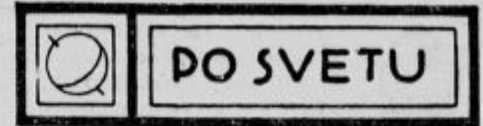
d Zdravo in lepo sadje je najbogatejše plačilo sadjarja, ki pravočasno maže in škropi svoje drevje z Arborinom trvdke Chemotehna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču A. & E. Skaberne).

NAZNANILA.

n Orlovski odsek na Črnučah vprizori v nedeljo dne 18. decembra ob 3 popoldne v Društvenem domu Finžgarjevo dramo: »Razvalina življenja«. Med odmori igra domač tamburški zbor. Predprodaja vstopnic pri g. I. Lampetovi.

n Kat. prosvetno društvo v Retečah pri Skofiji Loki vprizori v nedeljo 18. dec. ob 15 igro v 5 dej. »Božični praznik sirotek.

n Ježica. Pevski odsek prosv. društva vprizori v nedeljo 17. t. m. F. S. Finžgarjevo štiridejansko »Naša kric. Vabimo!

Zopet bomba v Macenediji. Bolgarski komitaši nadaljujejo z napadi. Predrzni so tako, da sredi mesta mečejo bombe, nakar brez sledu izginejo. V soboto 3. decembra zveče so se pojavili v mestu Strumici v Macenediji, vrgli bombo proti neki kavarni v kateri je bilo več častnikov in civilistov. Bomba pa je eksplodirala med vrati in ni nikogar ubila. Castniki so takoj hiteli na cesto, da bi napadalce prijeli. Komaj pa so prestopili prag, je počilo zunaj nekaj strelav. Poročnik Jetič se je težko ranjen zgrudil na tla, neko žensko z otrokom v naročju pa so krogle takoj ubile. Napadalci so takoj izginili in jih klub zasledovanju še niso dobili. Po izstrelkih in ostankih bombe sklepajo, da so bili bolgarski komitaši.

Stroga obsodba macedonskih dijakov, ki so rovarili proti lastni državi. Po napadu na generala Kovačevića so oblasti razkrile v Macenediji tajno društvo dijakov, ki so bili v zvezi z bolgarskimi komitaši. Njih cilj je bil delati z vsemi sredstvi in tudi z atentati na to, da se Macenedonija odtrga od naše države. Imeli so stroga pravila, na katera so prisegli in ki so jih vezala, da vsakogar, ki bi jih izdal, umore. Vsega skupaj se je moralo 20 mladih študentov zagovarjati pred skopljan- skim sodiščem. Obsojena sta bila dva na 20 let ječe, eden na 15, eden na 10, 5 pa na 5 let ječe. Enajst jih je bilo oproščenih. Vsi obsojenci so se pritožili.

Kongres ruskih komunistov. V glavnem mestu boljševiške Rusije v Moskvi se je pretekli teden vršil 15. kongres ruske komunistične stranke. Glavno besedo na tem kongresu je imel prvi tajnik stranke, ki je poročal med drugim o notranjih sporih v stranki, ki da jih je srečno končal. Proti vodstvu ruske komunistične stranke, ki ne pozna nobenih ugovorov ter brezobzirno diktira svojo voljo poslušnim — komunističnim masam, se je bil namreč pojavil oster odpor. Na čelo upornikov je stopil odlični in za komuniste zaslužni vodja Trocki, ki je jel postajati nevaren glavnemu tajniku Stalinu. Ko je Stalin uvidel, da ima Trocki, ki zahteva, da komunistična vlada vpošteva voljo ljudstva in da mora biti konec diktature nekaterih komunističnih veličin, ki so splezali kvišku po ramenih tistih ljudi, ki jih sedaj tepejo z bičem, vedno več pristašev na svoji strani, ga je izključil iz stranke in ga jel preganjati s policijo, tako da mu je onemogočil vsak stik z ljudstvom. — Mnogo Trockijevih pristašev komunistov so vladni komunisti vrgli v ječo. Stalin je znal tudi večino kongresa pridobiti na svojo stran, tako da je ta njegovo postopanje odobril. Ko je komunist Kamenev skušal Trockija zagovarjati in izjavil, da njegovi pristaši nikakor ne mislijo ustanoviti nove stranke, ampak se hočejo v okviru pravil komunistične stranke v tej stranki boriti za razčiščenje, je kongres sklenil da ne trpi nobenih ugovorov manjšine in je zagrozil, da bo vsakdo izključen, kdor se ne bo pokoraval diktaturi večine. Iz tega se vidi, kakšno svobodo uživajo pod komunistično vlado celo njeni lastni pristaši, ki si upajo malo drugače misliti, kakor je to

Budilke in zlatino
kupite najceneje pri urarju
L. Vilhar, Ljubljana,
Sv. Petra c. 34 (pri Zmajskem mostu).

všeč tistim par ljudem, ki so se slučajno pririli do oblasti.

Vojska med romunskimi študenti in židi. Romunski študentje so te dni po večih sedmograških mestih vprizorili velike izgrede proti židom. Najhuje so divjali v Kološu in Velikem Varadinu. Žide so napadali po cestah in vdiral v njihova stanovanja. V Velikem Varadinu je bilo baje pri izgredih 8 oseb ubitih in 140 ranjenih. Razbili so tudi mnogo židovskih trgovin ter napravili ogromno škodo. — Izgredi so trajali več dni, nakar je šele prišlo vojštvno in študente razpodilo, nekaj pa jih aretiralo. Židovski poslanci so radi teh dogodkov v bukareškem parlamentu ostro prijemali vlado, ki so ji očitali, da so oblasti vedele, da se pripravljajo izgredi, pa jih niso hotele preprečiti ter da tudi niso proti razgrajanjem hotele nastopiti čeprav bi jih bile lahko ukrotile. Zelo se delajo ogorčene Madžari, ker so bili tepeni tudi madžarski židi in groze, da bodo Romunijo radi teh izgredov tožili pri Društvo narodov.

Poljska in Litva pred svetom Društva narodov. Svet Društva narodov, ki zboruje v Zenevi, je te dni obravnaval dolgotrajni spor med Poljsko in Litvo, ki bi bil skoro povzročil vojno med obema državama. Svet je poslušal tožbe obeh držav; predsednik Litve Woldemaras je tožil Poljsko, da se ne drži določb mirovnih konferenc. Ob sklepanju miru je bilo namreč mesto Vilna prisojeno Litvi, pa ga je Poljska kar na svojo roko zasedla, kakor so n. pr. Italijani zasedli Reko. Poljska se pa brani češ da prebivalstvo Vilne zahteva, da ostane Vilna poljska. Spor bo svetu Društva narodov pač težko rešiti, ker imata obe državi na svoji strani močne zaveznike. Z Litvo držita Nemčija in Rusija, ker se samo preko Litve more po suhem iz Nemčije v Rusijo ali nazaj, dočim ima Poljska za seboj Anglijo, ki ne bi nič rekla, če bi Poljska kar celo Litvo zasedla in tako raztrgala zvezo med Nemčijo in Rusijo preko Litve. Angliji bi bilo to še celo zelo všeč, ker bi bila na ta način njena tekmovalka in nevarna nasprotnica Rusija vsaj v Evropi obkoljena od samih sovražnikov. Iz teh razlogov ni pričakovati, da bi svet Društva narodov sploh hotel rešiti ta spor in se tako zameriti najmanj eni velesili, ampak bo najbrže ostalo pri starem, namreč da bo ostala Vilna poljska. Veliko je pa vsekakor že s tem doseženo, če se prepreči vojna med tema državama.

Šifon srajca 80 54 36
Batist kombine 200 160 112
Spalne srajce 180 160

Modrni jopiči, nogavice, rohavice, ročne torbice. Radi velikega prometa po celi Jugoslaviji cene nižje kakor drugje.

VELETRGOVINA
R. STERMECKI, CELJE.

Naš denar našemu trgovcu.

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Ljubljanski sprehodi. DECEMBERSKI SVETEC.

Kdo ga ne pozna? Tudi izmed odraslih: ali je kdo, ki bi ga istotako z otroci vred ne pričakoval nekako nestrpno, nepočakano?

V izložbenih oknih se vse to najbolj razodeva. Niso samo igrače v njih, tudi drugačne, bolj realne dobrine so razpostavljene v okusno celoto, lepo opremljene v sanjav, božajoč klic mimohodnim, zastrte v rdečino in luč. Vidiš tu vse od kraja, brez naštevanja.

In Kongresni trg! Od nekaj prostor Miklavževega semnja. V čudovito pestrost in živahnost vstane in oživi tiste dni. Zlasti v večernih urah. Šest mogočnih-razsvetljenj žari nad razsirte šotore raz kandelabrov. Dečaki prvošolci z dežele še nekako plaho stopajo med šotori; ostali so že zživljeni v Ljubljano in njene prilike in skrivnost Miklavževega prihoda... — in znajo porabiti tudi to priliko sebi v prid: šibe in korobače prodajajo. Pač ironija! Tisti, ki so včasih — pravijo tako in sliši se! — najbolj potrebni primerne mazila, ga prodajajo tu drugim... In kako vsiljivo, da veste! Kar se tega tiče, priznanje jim gre.

Na sam Miklavžev večer pa utone Ljubljana sama v sebi. Pojdite po ulici, pojdite po kavarnah v prvih urah mraka: prazno. Ni življenja, ni ljudi.

Miklavž je tu...

Po domačih sobanah ga čakajo in mu nastavljajo; o, pa tudi drugam zna priti in pride!

Unionska dvorana vabi in kliče, sprejema vase mnoge in mnoge, ki so prišli, da naroče in so naročili, morda zase, morda za druge, za kogarkoli. Miklavž vse poslušja in vsem da.

Tisti obrazki mladih, otroških bitij! Smehljaj nedolžnih lic! Pogledi iz materinih naročij: naivni, vprašujoči, — o, mladost, kam si šla?

>Mamica, ali je Miklavž kaj truden?< čujem iz bližine.

>Nič ni truden!<

>Nič!? Pa mora toliko hoditi nočoj...<

In tako dalje. Vprašanja, odgovori brez konca. Smeh, nestrpno pričakovanje. Joj, Miklavž, kaj čakaš, da te še ni!

Oder. Naj povem, da je bil Šentpeterski Orel v Ljubljani, ki ga je opremil in za ta svetčev prihod uredil in pripravil. Ogromni stroški. Tri dni dela. 80 ljudi nastopa in dela, leta, išče, se trudi.

Stopnice vodijo z nadodrskega balkona v dvorano. Lepo okinčane s trakovi, z električnimi lampijoni, s sijajem in bleskom, pogrnjena preproga skozi in skozi. Zadovoljen bo svetec in bo gotovo radodaren!

Oder je s kulisami zadelan. Nova tvorba, nov stil, nov sistem. Ne razumem se nanj. Le svoje vem: primeren je, ker res živo in točno predstavlja — zmešnjavo, pekel...

Sredi nad odrom nebo, z ozvezdjem in

veliko, dolgo, stezajočo se roko, v smeri, odkoder ima priti Miklavž in njegovo spremstvo.

Po dvorani ugasnejo luči, zavlada tema. Tema.

Tedaj zagrmí nekje, zabobni. Trepetaje se stiska deca v materinih naročjih, z ročicami se oklepa vratu.

Tam zdolaj grmi, bobni, tuli, žvižga, siče... Pekel, življenje satanov.

V steni zareži satanski obraz, obsevan z električnim sijem. Strašen je ta izraz; krvav, dolg jezik mu visi iz ust...

Tedaj se zabliška, zagrmí znova, razsvetli se oder v rdečo in modro... in živa kopica peklenskih grdob se prekucuje, premetava in rjove po odru.

Sredi odra je kamin. Naenkrat vzžari, plamen se pokaže; kakor rdeči jeziki se razlizujejo plamenčki v temo in strah in trepet malih po dvorani... Iz peklenskega ognja, iz zevajočega plamena pa se za hip pokaže režeči obraz satana... in še eden, in še eden, vedno več in več... Dokler ne bruhne žrelo poglavarja na dan in druhal ne zapleše peklenskega plesa.

Tema. Le majhne, rdeče lučke rok in glave se svetlikajo. In rišejo mračne kroge v temo. Plešejo.

Svetli se. Počasi.

Tam zgoraj vzide svetloba v prelep sij in glej, že so tu angelci, majčkenci, ljubki. Zaplešejo lepo in ubrano in spet jih ni...

Rog zadoni. Še enkrat. In še enkrat. Potem pride glasnik. Za njim sv. Anton. Potem spremstvo, množica angelov, velikih in malih.

Šele tedaj vstopa častitljivi svetec Nikolaj, krasna, bela brada ga krasi, zlata mitra mu krona glavo, palica škofovska mu je v roki. Počasi in trudno spe stari mož. Mnogo je že hodil, zakaj velik je svet... Povsod so otroci in povsod po svetu čakajo Nikolaja...

V dvorani zašumi. Pritajeno veselje je čuti, tudi v neslišnih gibanjih otroških srčec ga čutim in vidim.

>Ah...!<

>Mamica, zakaj pa si Miklavž brade ne ostriže...? vprašuje mali tik pod mano.

>Lej no! Saj nima denarja, ko vsega za darove izda,< odgovori mamica.

In mali je potolažen in komaj more razumeti, da je Miklavž toliko dober, da za vse druge ima, le zase nima...

Blaženi tisti časi, ko smo še sami spráševali tako!

V polkrog se strne nebeško poslanstvo in oče Nikolaj bere iz velike, zlate knjige:

>Otročki moji mali...<

Bere, bere. Stvari, kakor jih bere ali govori povsod. Da je prišel in da bo spet prišel in da bo vsem pridnim in tudi drugim po zaslužnju dal!

In potem stopa nizdol po stopnicah, v blestečem siju rdečih in modrih lampijončkov in trakov. Stopa počasi, korak za korakom —

in za njim in pred njim v dvoredih zbori angelov.

Spodaj gre od otroka do otroka in deli, deli. Dober je Nikolaj in da, kar kdo zasluži!

Vse ogromne košare darov in zavitkov je podelil Miklavž in spet se poslavlja. Sredi stopnic, ki vodijo pod sinji nebes, stoji in beseduje:

»Na eno posebno glej in pazi, moja mladina! Poleg pridnosti in vere v Boga, tudi v svoj rod veruj! Da ja pozabila ne boš na one tam preko, ki od mene le samo besede in pesmi slovenske prosijo... prav nič več! Ni me prosila deca v Primorju sladkarij in igrač; za sladko materino besedo, ki naj svobodna bo, je rekla. Prosite Očeta, da bo kdaj! Moli za svoje male bratce in sestrice v sužnosti, da jim bo dano dočakati dan, ko bo slovenska beseda in pesem tudi zanje pomenila svobodo...«

Trese se glas Nikolaju, ko dokonča.

In potem zaigra nebeška godba in fanfare...

Miklavž se je poslovil!

BUČKA PRI ŠKOCJANU NA DOL.

Naš kraj je širši javnosti baš malo poznan. Smo pač odrezani »Bučkljani« od vsakih prometnih zvez... Zadnji čas so nam v obilici in brezplačno usiljevali svoje pohujšljivo časopisje liberalci. — Postavna oblast nam je kljub pretnjam in najrazličnejšim pritožbam potrdila župana iz naših vrst. — K božičnim praznikom in novemu letu pa hočemo med župljani agitirati zlasti za naročanje »Domoljuba«. — 28. novembra t. l. zvečer smo imeli v žup-

niji ogenj. Pogorel je posestniku Tičarju v Dulah skedenj in kozolec. Kdo je zažgal, se ne ve. — Dva iz Slemenca snujeta že precej časa gasilno društvo pri nas. Teden za tednom sklicujeta moštvo, pa tudi ženstvo, a brez vidnega uspeha. No, dobro urejena požarna bramba nam je res potrebna! Le da omejenjena moža ne kažeta dosti resnobe za tako zadevo. Spoznali smo namreč, da hočeta samo kaline loviti na — sokolske limanice.

RAJHENBURG.

Naša Dekliška zveza je priredila desettedenski gospodinjski tečaj. Kaj smo se dekleta v tem času naučile, boste lahko videli v nedeljo 18. decembra. Ta dan bo namreč razstava. Zeleti je, da si to razstavo od bližje ogledate, da se boste sami prepričali o znanju naših deklet. — Tajnica zveze.

SMARTNO PRI LITIJI.

(Društveno življenje.) V tej zimski sezoni se je razvilo živahno društveno življenje. Vprizorili smo igre: Bele vrtnice, Mlini pod zemljo, Veriga. Pevski odsek je priredil koncert, na katerem so nastopili moški, ženski in mešani zbor. Pesmi so bile dobro naštudirane, tako, da od podeželskih zborov več ne moremo pričakovati. Miklavžev večer, združen s primernim prizorom, se je vršil ob nabito polni dvorani. Med drugim je Miklavž obdaroval tudi 150 obojnega naraščaja. Nad vse lep in ganljiv je bil 8. december, ko je orlovska družina, broječa 190 članov, v sprevedu z zastavo šla k orlovski službi hožji in korporativno pristopila k sv. obhajilu. Še nekaj novega 18. dec. bomo priredili naraščajski dan združen z naraščajsko akademijo ob pol 8 pop. Poleg deklamacij in go-

vorov, katere bodo govorili naraščajniki sami, bo 180 naraščajnikov proizvajalo 17 telovadnih točk, večinoma same skupinske in simbolične vaje združene s petjem. Akademija bo pestra in zanimiva. Tu boš videl, kaj znajo mali, ki še ne hodijo v šolo, nadalje orličice kot pastirčice, pot prtičice, orlič v raznih skupinah, mladenke s »Po jezeru«, »Oj, le šumi...«, borbene vaje mladcev z meči in ščiti itd. Zato ne zamudite te akademije. Starši, pridite z otroci. Da se bo vsak lahko udeležil, bo vstopnina polovična.

LOŠKI POTOK.

Naše občinske volitve so se vršile 27. novembra. Ker so možaki povečini na sezonskem gozdnem delu odsotni, je bila udeležba zelo pičla. Volilo je 186 volilcev. SLS je dobila 131 glasov, SKS 55 glasov. Tako je dobila SLS 17 odbornikov, SKS pa 8 odbornikov. Dne 8. decembra je bila volitev župana. Obe stranki sta volili za župana Jožefa Rus-a, posestnika v Travniku, ki je sedaj že tretjič župan v Loškem potoku in zvest pristaja SLS. Izvolili smo 8 svetovalcev, 6 naših in 2 SKS. Volitev je bila obkraj zelo mirna in tako — upamo — bo tudi delo v občinskem odboru. Umrl je dne 22. novembra najstarejši Potočan Janez Košir s Hriba št. 31. Rojen je bil 15. maja 1832 in torej mnogo na svetu doživel. Bil je zdrav in živahen do zadnjega.

SMARJE PRI LJUBLJANI.

Nemila smrt je zopet posegla s svojo kruto roko v šmarsko orlovsko organizacijo. Topot nam je ugrabila vrlega fanta Joškota Habjana, Prusnikovega z Malega vrha, ki je šele 18 let star umrl za vnetjem slepiča v bolnici v Ljubljani. Bog naj tolaži očeta in mater, ki sta izgubila edinega sina.

21

Razno.

Letee ribe. V tropičnih pokrajinah je okoli 50 vrst letočih rib. Manjše vrste se dvigajo samo par centimetrov nad morsk gladino in padejo spet kmalu dol. Velike ribe se pa dvignejo do 5 metrov visoko in se poženejo do 90 metrov daleč naprej.

Sveto pismo na pamet. V Ameriki je več ljudi, ki si štejejo za svojo glavno nalogo, da se naučijo na pamet vse sveto pismo.

V Amaconki, največji reki Južne Amerike, živi okoli 670 vrst rib. Reka Amaconka je do 200 metrov globoka in se vali kot morje proti svetovnemu oceanu.

New York z okolico šteje že nekaj manj kot 10 milijonov prebivalcev. Jugoslavija šteje 12 milijonov prebivalcev, Bolgarija 5, Italija 40; torej ima tudi zelo gosto naseljena Italija samo štirikrat toliko ljudi kot New York z okolico.

Najširša prsa imajo prebivalci visokih planot. To pa zato, ker je tam gori malo kisika in mora biti zato v prsih več celic. Tako narava sama vse potrebno poskrbi.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Četrto poglavje.

Ko je Cilka povedala Matiji, da kanijo financarji v soboto ponoči iti lovit tihotapce ter ga prosila, naj se takoj napravi na pot in obvesti Matevža o preteči nevarnosti še isti večer, ji je rade volje obljubil. Saj je bil sam dejal Matevžu in Tilnu, da se jim v soboto pridruži. Vedel je, da sta si preskrbela tovora dovolj za vseh pet, zakaj tudi Janez in Anže sta obljubila pridružiti se jim. Sicer je nameraval prvotno šele v soboto čez dan enkrat šiniti preko Rožice v Podhrrib — podnevi itak ni bilo navadno obmejnih stražnikov na preži, če pa so že bili, niso bili preveč strogi z domačini — toda zdaj je šlo za to, da gotovo prinese obvestilo pravočasno. Ker je vedel, da Matevž in Tiln rada menjavata skrivališče in v takem slučaju navadno v Hrastju pri Korajmanu pustita blago za dobravske tovariše in se snide vseh petero po različnih stezah šele nad Suhim vrhom, je moral pohiteti, da ju dobi v navadnem gnezdu v Breznici. To pa je gotovo samo zjutraj, ko Matevž počiva od nočnega tovarjenja, zakaj ni varno v vasi nositi prepovedano blago podnevi, ampak je treba vse opraviti in pripraviti ponoči.

Toda Matija je obračal, Liza pa je obrnila. Kakor bi se bila dozdej neustrašena in za nobeno nevarnost se ne brigajoča Liza našla Cilkinе skrbi, kar ni pustila iti Matije in ga pregovarjala na vso moč, z vso dekliskjo zgovornostjo ter ga rotila in sladko moledo-

vala okrog njega toliko časa, dokler ji ni obljubil, da se po večerji povrne k nji in počaka, da vzide luna. Lizina mati, stara Bregarica, ni bila tiste dni kaj prida pri zdravju; spati ni mogla, pa je rada videla, če sta ji Liza in zgovorni Matija delala družino in ji preganjala dolgčas. Liza pa je itak že od zime sem vedno potegnila s šivanjem pozno v noč, ker je pridno pripravljala balo za možitev, ki naj bi bila v jeseni.

Tako je Matija že v temi prišel k Bregarjevim nazaj. Liza pa je bila vsa v skrbeh zanj in njegovo pot, ker je bila vedela, da sta takoj, ko je bil Matija odšel večerjat, prišla mimo hiše dva financarja in ž njima dva obmejna orožnika ter so vsi štirje izginili v graben, pa po oni strani mimo Goloba in Pogleda zavili v Osolnikovino. Povedala je to Matiji, ki se je tudi oplasil nevarnosti; vedel je, da so šli bržkone čez Petelina in tam zavili ali na Rožico, ali pa na Golico. In ko mu je še Liza prigovarjala, naj gre raje zjutraj, ko se bo že zdanilo, je premislil, da bo Matevž skoro gotovo čez dan doma in ga bo lahko še za časa opozoril. Dal se je pogovoriti ter je odšel domov spat, da se spočije za dolgo pot in prihodnjo noč.

Drugo jutro zarana je odrinil v Planino. Seveda je še poprej moral k Lizi ter ji mimogrede omenil, da je brat Janez nekaj bolan in danes ne bo šel tovoriti, kakor je bil mislil. Že je hotel odriniti, ko prisopihla stara Lona na vrat na nos v vežo, kjer sta se poslavljala Matija in Liza.

»Ježeš, Matija, da sem te le dobila! Uh, tako sem tekla, da mi kar sapa uhajala!«

»Kaj pa je, mati?«

»Veš, že snoči te je Šimen iskal, pa Bog te zna, kje si tičal, da te ni iztaknil. Doma so mi povedali,

V ST. VIDU PRI STIČNI

se zaključuje te dni 10-tedenski gospodinjski tečaj, ki ga je obiskovalo 24 udeleženk od blizu in daleč. In baš zdaj bodo pokazale, kaj so v tem času pridobile na znanosti in gospodinjski izobrazbi. V ta namen se bo vršila v garderobi Prosvetnega doma prih. nedeljo, t. j. 18. t. m. razstava šivalnih, sadnih in kuharskih izdelkov, ki traja ob 8 zjutraj do 15 popoldne. — K razstavi so vabljeni vsi, ki se zanimajo za to prekoristno prireditev naših kmečkih deklet, da se prepričate, ali so gospodinjski tečaji na deželi potrebni ali ne. Istega dne ob 15 pa igrajo udeleženke gospodinjskega tečaja dve igri: »Čašica kave« in »Kartenšlogera«. Obe igri sta polni smeha. Prijatelji poštene zabave, pridite!

BOSTANJ-OKOLICA.

Občinske volitve so se vršile 27. nov. Postavljeni sta bili dve kandidati listi in sicer SLS ter takozvana »Gospodarsko-delavska zveza«, ki pa ni bila drugega kot združenje socialisti in Žerjavovci. S kom je ljudstvo, je jasno pokazalo na dan volitev, ki je naši stranki zaupalo 231 glasov ter 17 odbornikov, a ostali listi pa le 117 glasov ter 8 odbornikov.

Glasba.

»Rožmarin«, kitica narodnih spevov v prizorih, zložil Vinko Vodopivec. Skladatelj je na prijeten in lahek način uspešno šopek narodnih popevk poživil s prizori, ki se vrste na odru, tako da ne uživa samo uho, ampak tudi oko. Tako so iz narodnih pesmi postale kratke spevoigre, ki bodo

na naših podeželskih odrh dosegali najlepše uspehe.

»Snubač«, dramatski prizor narodnih pesmi. Zložil Vinko Vodopivec. Kar smo rekli o »Rožmarinu«, velja tudi o »Snubaču«, ki bodo vzbudili veliko smeha. Za predpustne predstave bodo Snubači najprivlačnejša točka. Obe skladbi se dobita pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva cesta, Akademski dom.

Kaj bomo brali
prihodnje leto?

Danes se svet kaj hitro vrsti. V znanstvu vedno nove iznajdbe, v politiki dan za dnem preobrati, moda se skoraj vsak dan spreminja, povsod veliki dogodki. In današnji človek hoče za vse to vedeti, pa ne morda čez leto dni, tudi ne čez mesec, tako je nepoňakan, da niti teden dni ne more strpeti: o vsem življenju in vrvenju v svetu hoče biti poučen čimprej, takoj, točno, na kratko. Zato opažamo v vseh deželah, da ljudje silno bero dnevno časopise. To se kaže tudi že pri nas.

Ni pa vseeno, kateri časopis vzameš v roko. Saj vemo, da je na svetu nešteto časopisov, ki so si vzeli za nalogo, da ljudem trgajo iz srca vero, jih odvrtaajo od krščanskega življenja. Tudi pri nas ne manjka takih časopisov. Če torej premišljuješ o tem, kateri dnevnik bi z novim letom naročil, bi ti »Domoljub« kot tvoj morda že dolgoleten prijatelj svetoval, da se odločiš za dnevnik »Slovenec«. To je edini naš krščanski dnevnik. Poleg tega pa lahko

brez premišljanja trdimo, da najtočneje poroča o vseh svetovnih dogodkih, ima najboljša poročila o notranji politiki, dobre preglede o sportu, najboljša gospodarska poročila, ima mnogo poučno zabavnega bera, objavlja poročila iz vseh krajev naše domovine. »Slovenec« je edini list v Jugoslaviji z ilustrirano tedensko prilogo, ki ima osem strani slik. Če samo te priloge spravljaš in jih koncem leta daš vezati, imaš sijajno knjigo slik, ki je naravnost dragocen okras vsaki hiši.

Vse to pa stane mesečno le 20 dinarjev. Je torej obenem najcenejši dnevnik. Zato nič ne dvomimo, da bo že okrog božiča dobila tudi od tebe uprava »Slovenec« dopisnico, na kateri bo stalo: »Z novim letom naročam dnevnik »Slovenec«. Pošiljajte mi ga na naslov.....« Pa še k prijatelju in znanцу stopi te dni, pa ga pogovori, da tudi on naroči »Slovenca«. Če pa sam naročnine tako lahko ne zmoreš, pa se vzemita po dve hiši skupaj in naročite en časopis. Veliko veselja in izobrazbe boste užili v zimskih mesecih, mnogo prekoristnih in tudi poučnih stvari boste izvedeli, ako boste slušali nasvet vašega starega znanca in prijatelja »Domoljuba«.

Za akademijo znanosti.

Znanost in umetnost sta dve človeški opravili, ki obstojata, kar človeštvo živi na zemlji, poleg ročnega dela, katerim se po besedah sv. pisma v potu svojega obraza bori človek za vsakdanji kruh. Za materijalni predpogoj telesnega in duševnega živ-

da še nisi bil šel v planino, sem pa danes preložila, da ti povem.«

»I, kaj pa je?«

»Zdaj te pa tudi ni bilo več v gnezdu, mrcelna; seveda se ti je preveč mudilo sem-le! Uh, da se je še nisi nagledal! Še sit je boš, ona pa tebe še prej, plent nemarni!«

»Tak rajši povejte, kaj je!«

»Sem pa morala teči sem-le za tabo, plent ti plentasti, da ti še povem.«

»No, povejte že no!«

Lona se mu nasloni v uho.

»Nocoj vas bodo lovili!«

»I — a, bežite no, kaj mi ne poveste,« se dela Matija nevednega.

»Le glej neumno, le! Vsi skupaj bi že sedeli tam v Ljubljani nekje pod ključem, pa si nohte grizli od dolgega časa po deklinah, če ne bi mati Lona mislila za vas!«

»I, kako ste pa vendar uganili, kaj mislijo financarji?«

»Saj to je! Ti tako ne bi, si preneumen; samo v tole nastavo bi zijal, pa roko financarjem nastavljal, da bi nože poskušali na nje! Zdaj kar brž pojdi, pa povej Tinu in Matevžu, naj nikar ne rineta nocoj čez, če jima je cele kože mar!«

»Saj prav to sem jima bil mislil iti povedat!«

»Baš ti meni pel; si preneumen, da bi ti kaj takega prišlo na um samo od sebek!«

»Mi tudi ni; Hribarjeva Cilka mi je snoči naročila.«

»Cilka? Kako pa ta ve?«

»Sam financar ji je povedal.«

»No, že tega štema, kali?«

»Kakor hočete, res pa je, da ji je povedal in brž

je pritekla sem ter mi naročila, naj grem Matevžu povedat.«

»Pa še tule stojiš in zijaš to nastavo! Some ti negodno, ali mi ne groš koj v planino! Ti boš kriv, če se kaj zgodi.«

Preje ne grem, dokler ne poveste, kje ste zvedeli, da nas bodo drevi lovili.«

»Kje neki? Kjer najbolj gotovo vedo. Sam gopod ta veliki so mi povedali, pa še v lice so mi rekli!«

»Bežite kam? Te-te, mati Lona, od kdaj pa ste tako s ta velikim? Pa ga ja kaj ne štemate?«

»Šema šemasta, mara kdo za staro kljuse. Ni vsak tako nor, kot ste dobravški, ki dirjate za vsakim predpasnikom, kot koza za soljo!«

»Ej, pa takole malo ste mu le po volji, mati?«

»Čaj, tako ti bom dala, da boš slišal Golico peti!«

»Mati, le brž povejte, da bo Matija preje odrinil!« se vmeša Liza.

»Ženi od tega velikega mleko nosim in pa jajčka, pa včasih takole malo mimogrede pohvalim, kako ima lepe in pridne otroke. Veš, vedno prav pride taka reč. In včeraj dopoldne, ko sem spet nesla polno košaro in jo tam odložila — takole malo pod ceno tudi včasih pustim, ker je vedno prav imeti kaj malega na dobrem! — pa spet božam punčko in jo hvalim na vse pretege, ko pridejo gospod v kuhinjo in mi kar brž povedo: Mati, jutri zvečer si pa tiščite ušesa, bo na Golici pokalo.«

»Kar tako naravnost vam pa vendar ni povedal?« meni Matija.

»Šema, kaj ti veš, kako so domači z mano gopodje! — No, pa se naredim neumno in pravim: I, gospod, saj zdaj se ne sme streljati srnjakov. Kaj srnjakov, pravi, tihotape bomo postreljali. Malo puščali jim bomo, da ne bodo preveč vročekrvni! —

Najbolj zdrava dežela sveta je Nova Zelandija. Umrljivost odraslih je 874 na 1000 ljudi, umrljivost majhnih otrok pa 39,75 na tisoč.

Osel je najbolj pametna žival! Tako trdi znani angleški dreser Josip Porter ki je vse svoje življenje posvetil dresiranju živali. Osel je prav posebno občutljiv za dobro ali slabo postopanje z njim. Če si dober z njim, ti bo naredil vse, sicer se ti pu ustavi in postane trmast. Ta trma mu je prinesla sloves, da je neumen. Porter pravi: »Živali so sploh vse take kot otroci: vzgojiti jih moreš le s pametjo in z dobroto.«

Kača je najbolj neumna žival! Tako trdijo vsi dreserji. Misel o njeni zviščini je samo bajka.

V Aziji prebiva okoli 950 milijonov ljudi, polovica človeštva, v Evropi okoli 480, četrtnina človeštva.

Pogrebni običaji. Vsesih so ti običaji prav čudni in grozoviti obnem. V Indiji ob reki Gangu na primer mrliča sežigajo in jih mečejo v reko. Posebna obrt je to. Pogrebnički pridejo v rjušo, zavijejo mrliča v rjušo in ga nesejo h Gangu. Sorodniki umrlega kupijo les, kar tam ob reki. Mr-

ljenja na zemlji. Globoko v človekovo dušo je položena želja po znanju, vsak duševno zdrav človek neprestano hrepeni po tem, da bi čim več znal, da bi rešil čim več ugank, ki ga obdajajo v življenju ali pa vprašanj, s katerih rešitvijo si napravi življenje udobnejše ali pomnoži plod truda-polnega dela svojih rok. Kakor želja po znanosti je tudi težnja po umetnosti, po lepem življenju, po zabavi, po blažilnem odpočitku po težkem delu, človeku prirojena. Vsak narod, ki hoče kaj veljati pred svetom, skrbi za to, da ljudem, ki se pečajo samo z znanostjo, omogoči uspešno delovanje. V to svrhu se ustanovljajo univerze (vseučilišča) in akademije. Univerze in druge visoke šole imajo namen, da pripravijo mlade ljudi za bodoče poklice in samostojno znanstveno raziskavanje. Akademije pa so najvišje znanstvene ustanove, v katerih se zbirajo najboljši predstavniki znanosti kakega naroda in po gotovem nertu raziskujejo znanstvena vprašanja.

Slovenci smo se sto let borili za lastno univerzo. Avstrija je vedela, kaj pomeni za kak narod lastna najvišja šola in samostojna znanost in nam je pod nobenim pogojem ni hotela dovoliti. Šele ko smo se osvobodili po razpadu Avstrije kulturnega je-robstva Nemcev, nam je bil kot eden prvih darov svobode slovanske države podeljena univerza.

Če pa hočemo biti res enaki drugim narodom v znanosti, potrebujemo še akademije. Tudi ideja akademije nam Sloven-cem ni tuja. Že leta 1693. se je na Sloven-skem ustanovila po italijanskem vzoru Akademija delavnih. Še danes nam zgodo-

vinarji naštevajo neštete dobre posledice, ki jih je rodila ta naša prva akademija, če tudi ni dolgo obstojala in je prenehala, ko so pomrli njeni ustanovitelji. Toda misel na lastno akademijo odslej ni več zaspala. Ker nam Nemci niso hoteli dati niti univerze niti akademije, smo si ustanovili razna na-domestila kakor n. pr. Matico Slovensko, Leonovo družbo, Društvo Pravniki, po vojni pa Bogoslovno akademijo in Znanstveno društvo za humanistične vede. Vsa ta dru-štva pomenijo lepe začetke, manjka pa jim tistega, kar je za akademijo bistveno, da se v akademijah osredotočuje vse znan-stvo kakega naroda in da ima organiza-cija poseben svečan značaj, po katerem jo tuje akademije priznajo za enakopravno sebi. Med neobhodno potrebne stvari za akademijo spada pred vsem lasten dom in pa zadosten fond, ki omogoči redno izdaja-nje znanstvenih knjig in redno znanstveno raziskovalno delo. Da to preskrbimo, se je ustanovil v Ljubljani poseben odbor, ki bo zbiral med vsemi Slovenci denar, s kate-ri se bo pritličje lepega Narodnega doma prezidalo, tako da bo lahko služilo za aka-demijo ter se ustanovil omenjeni fond. Po-vabljeni bodo posebno občine kot samo-upravne edinice slovenskega ljudstva, da prispevajo, četudi še tako skromne zne-ske, ako jim sredstva večjih ne dovoljujejo, da se bo moglo reči, da je akademijo usta-novil res celokupni narod slovenski. Oba slovenska oblastna odbora to akcijo pod-pirata in jo priporočata. Vse slovenske po-litične stranke so podpisale tozadevni oklic. Pristaši SLS so bili doslej vedno v prvih vrstah, kadar je šlo za kulturne po-

trebe slovenstva in tako upamo, da bodo tudi sedaj kot najštevilnejši del naroda v prvih vrstah akcije za akademijo in ga-lerijo.

Kdor je bil v velikih mestih, in malo jih bo, ki jih vsaj vojna ni zanesla vanje, je videl, da imajo povsod lepe muzeje, kjer zbirajo zgodovinske starine, in gale-rije, kjer zbirajo najlepše slike in kipe. Tujec, ki pride v kako mesto, si ogleda v prvi vrsti cerkve, muzeje in galerije in po njih vodi stanje kulture dotičnega naroda. V Ljubljani imamo lep muzej, ki pa je tudi že premajhen, galerija slik pa obstoja a nima primernih prostorov in danes tujcu niti svojih lepih zbirk pokazati ne more ker jih ima v magacinu. Skupno z akcijo za aka-demijo gre akcija za ustvaritev prostorov galeriji. Narodna galerija se je v to svrhu sporazumela z društvom Narodni dom in Slovensko Matico, da se ji prepusti celo nad-stropje lepega Narodnega doma, ki se bo pre-zidalo za galerijo. Ker je treba za galerijo po-sebno osvetljenih in urejenih prostorov, bo to stalo več milijonov dinarjev. Delo se bo izvr-šilo skupno s prireditvijo prostorov za akade-mijo in sta obe akciji združeni v eno.

Pozivljamo torej vse Slovence, ki so nekdanj, ko je bilo treba postavili dom sloven-skega naroda napram premočnemu vplivu nemštva, s krajevarskimi in goldinarškimi zbirkami postavili ponosno stavbo Narodnega doma, da tudi danes omogočijo preureditev te stavbe v namene, ki so danes potreba vsega slovenskega naroda, če se hoče pokazati ena-kovreden drugih, in ustanovitev slovenske znanstvene akademije.

22

liča dajo najprvo v vodo svete reke in ga nato po-ložijo na grmado. To za-žgo. Če je lesa dosti, se mrlič hitro ožge; ko je ožgan, čeprav še ne upe-peljen, ga vržejo v reko, in tam plava naprej, mi-mo tisočev kopajočih se. Da to ni priporočljivo, si lahko mislimo. Trupla se tam hitro razkrojijo, in smrad ob bregu je stra-šanski. Revni mrliči, ko-jih sorodniki nimajo do-sti denarja za drva, so le malo ožgani, ko jih vr-žejo v vodo. — Tako je revež tudi v smrti revež.

Prav zanimivi so po-grebniki običaji na Novi Gvineji, velikem otoku severno od Avstralije. — Mrliča ne morejo imeti prav nič doma, prevroče je, mrlivce se prehitro razkroji. Nesejo ga v gr-movje, tam ga denejo na nekak plati, sestojeh iz več desk, tako nagnjenih druga proti drugi, da je plo-h podoben krožniku. V sredi je votlina. Mrlič razpada; kar je mehkega počasi odteče, in na plo-hu ostane le še okostje. To okostje pridejo iskati in ga odnesejo v vaško bišo, kjer so nakopičene vse kosti umrlih. Boga-tejši imajo kar doma po-sebne shrambe in tam

I, saj ni pri nas takih hudobnih ljudi, pravim. — O, pa so, in še predrzni, mati, in jutri pošljemo kar celo četo, da jih primerno sprejemo; zdaj jih je bilo pre-malo, užugali so jih. Jutri bo pa cela vojska! — Vidiš, tako so mi povedali!

»Pa verjamete, mati?«

»Ti, zdaj pa kar brž zgini, pa prestavi svoje statve tjale v Pogledovo, da boš še za časa tam! Pa si zapomni, da Lona vse zve in veliko več ve, kot pa vi glavani vsi skupaj! Adijo!« ga kar zasuče po veži in porine skozi vrata, da Matija niti časa nima ziniti v Lizo za slovo. Samo pomaha ji v smeđu in z glavo ji pokima, ko mu Liza naroči, naj se čuva. Brž se žene v graben; preden zgine v globel, se še ozre in pomaha Lizi, ki ga z roko pozdravlja, poleg nje pa stoji Lona in mu s pestjo žuga.

Hitro se vzpenja Matija skozi gmajno mimo Semprimožnika in Osolnika in tako mu je pri srcu, da bi zaukal od prešerne radosti, ko zagleda na rob gmajne prišedši pastirsko kočjo na Petelinu. Morda je kdo od financarjev notri, si misli, treba bo iti malo na levo, niže pod njo ter proti Rožici. Sede na štor, da se malo oddahne. Po komaj potegne ruto iz žepa, da bi si obrisal pot, ker ga je urna hoja močno ozno-jila, ko zasliši od desne korake po stezi in polglasno govorico. Meni smukniti za kak grm, ali vsi so pre-daleč in tako mu ne ostane drugega kot počakati. Po stezi stopata proti njemu dva financarja. Postaneta za hip, roki jima nakrat zdrsneta po puškinem jer-menu.

»Dober dant!« pozdravi Matija prvi.

»Bog daj!« odzdravita. »Kam pa?«

»Tjale dol! k Podbregarju sem namenjen, v Podbreg.«

»Pa ste od Dobreve prišli po takim ovinku?«

»Sem bil v Spodnji koči; prinesel sem oskrbnici vino.«

»Ali ste iz Podbrega?«

»O ne, iz Dobreve.«

»Pa ne mislite morda čez Rožico na Koroško?«

»I, kam neki? Nisem ničesar zgubil tam.«

»Nikar ne poskušajte, vsakega ustavijo!«

»Saj pravim, da nimam po kaj hoditi tja čez.«

Financar se spogleda s tovarišem. Snameta puški in sedeta v travo. Matija si nažge cigareto. Mučno mu je, da ne gresta dalje in ni mu bil všeč pogled, ki sta ga bila izmenjala. Počakam, si misli, da odideta ta dva preje.

Ali financarjema se nikamor ne mudi. Tudi ona dva si mirno zapalita cigareti, in se brezskrbno po-govarjata o vsem mogočem. Matija pa je kakor na trnju. Če gre dalje, mu lahko z očmi sledita precej daleč, zaviti bi moral nizko dol in zgubil tako uro časa. Sedeti dalje mu pa tudi ne kaže, ker bi bilo še bolj sumljivo. Financarja že itak nista nič kaj preveč verjela njegovemu pripovedovanju, kot je bil opazil. Zato pač mora vzeti v račun uro, ki jo zgubi z ovinkom v dolino. Odloči se, vstane in odrine v dolino z urnimi koraki. Ko pa se ozre čez malo časa, vidi, da jo ubirata financarja za njim.

»Vrag vaju nesil!« se jezi sam pri sebi. »Še tega se je manjkalo! Zdaj naj gresta za menoj ves čas, pa smo opoldne lahko pri Brežniku.«

Premišljuje, kako in kam bi se jima izmuznil. Že četrte ure hodijo, ona dva vedno v enaki razdalji za njim. Pa si zmisli Matija in počaka. Ali glej, tudi ona dva počakata.

»Hudimana!« suje Matija v zobe, »ali nimata dru-gega dela, kot za menoj hoditi. Ko bi bil en sam, tja

Mati: »Čemu se tako dereš, Mirko?«
Mirko: »Zob me boli, pa ravno danes nimamo šole.«

Kdor je malokrven? Kdor je bled?
Kdo ima slabe živce in vald tega pomankanja spanja in pogosti glavoboli, kdor nima teka? Kdor boleha na pljučih?
Kdor je malarčen? Kdor boleha na želodcu naj pije

„ENERGIN“

ŽELIŠNATO KAKO VIDA.

Slabi nerazviti otroci s uporabo „Energin“ želišnatoga kisa vina prav gotovo dobe zdravo in ruđečo barvo, pridobijo bodo na tebi telesa in postali odporni proti vsem boleznim. — Naslov za naročila

Laboratorij „Alga“, Sušak 13.

8 posilno vred 3 velike stekla za 128 Din
6 velikih stekla za 248 Din in 1 mala zastoj.
V ceni je računana poština, zaboj in zavoj.

Lovske puške

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribolov, kupiš pri: F. K. KAISER, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6. 8972

Pozor krojači, šivilje, nešivilje in dame — za samouporabo!

Če se hočete dobro naučiti krojiti in modelirati, to je vrezati obleko po vsaki meri in podobi in spomladi že delati po moder. kroju, obiščite pouk krojenja in modeliranja, ki se prične po Božiču. Revnejšim honorar znižan. Rekomandirajo se službe. Ker so prostori vedno zasedeni, se javite čimprej. Spec. pouk za pletilje (strikarice). — Za ebno k. o. učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. — Telefon 2497. — Važno za krojače je, da se bo pri tem tečaju učilo krojiti tudi čepice (kape).

»Je že vse prav in zadovoljen sem še kolikor toliko. Toda ko bi ona le malo manj govorila o svojem bivšem možu.« — zadovoljen bodi, moj dragi prijatelj, moja pa vedno govori o bodočem.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Okoli **krmske pese**
500 kg
kupim. Kurent Marija,
Trenovo, Ljubljana.

Detla pridna, vajena
sega kmečkoga
deta, se sprejme takoj.
Jernej Klemenc Zg.
Šiška 12 pri Ljubljani.

Dve lepi breji svinii
prodam. Na-lov pove
uprava pod št. 9839.

Čevljar. šivalni stroj
Singer, skoro nov. prodamo Zagorje ob Savi, Zadržni dom.

Kravo izvrstno mlekarico, katera bo koncem tekočega meseca ime'a telesa, prodam. Če po pogovoru Marija Le-njak. Dev. Mar. v Pol u Stev. 33

Naročajte Domoljuba!

„Planinka“ zdravilni čaj štiti in osvežuje kr. Ibolja slabo prebavo delovanja čreves. — „Planinka“ zdravilni čaj vsopob u apetit in izbor od deluje pri otoloni le-tie, zoiča, zolnem kmetu, strih in slasti tudi pri zaprtju telesa. Prostan na do v plumbirskih paketih po 10a 20a — z. ar. o. — LOKARNA BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

V vsako hišo Domoljuba!

Primerna darila za Božič.

Tvrška F. in I. GORIČAR, »Pri Ivanki«, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko izbiro zimskega blaga — n. pr. sukno za m. obleke in površnike od 75 Din naprej, velour za plašče v vseh barvah od 80 Din naprej, pliš za plašče, 120 cm širok, od 120 Din naprej, mod. barhenti za vrhnje obleke od 14 Din naprej, flanel barhenti za spod. perilo od 10 Din naprej, temnosiv, bel in surov barhent od 12 Din naprej, kotenina, bela in rujava, od . . . 8 Din naprej, zimske rjuhe 42 Din, flanelaste deke 52 Din, klotaste odeje 200 Din, posteljne garniture (3 komadi) 230 Din. Najboljše triko maje, srnjce, hlače, otroške skoke, volnene maje, vestje, nogavice, kapce, rokavice, velike rute, pletke, volnene rute in šerpe, otroške oblečke, volnene in harhaste, pisane in klotaste predpasnike, izgotovljene otroške in damske plašče, kožuho vino za na plašče, moške šale in ovratnike, kravate, naramnice itd., vse po zelo znižanih cenah. — Parite dobro na naš naslov in št. 29.

Najboljše dušičnato gnojilo za vse zemlje in vse kulturne rastline je

čilski soliter!

Njegova raba je preprosta, učinek gotov in hitel. Vsebuje tako dušičnato hranilo, ki ga rastline najraje uživajo; navadno ga pa v zemlji primanjkuje. Potrebna pojasnila in tiskana navodila o njem in o vseh drugih umetnih gnojilih podaja na pismena vprašanja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čil. solitra v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1, II. nadstr.

po nosu bi ga omazal, da bi ga za vselej minilo, vti-kati se v moja pota!«

Ali vsa jeza mu ne koristi nič; dalje mora, če noče vzbuditi suma. In tako hodijo, hodijo. Matija se vedno huje in glasneje jezeč, minuto hoda za njim pa financarja. Solnce gre v višino, Matija bi rad za njim, pa mora v dolino. Zdaj začne spešiti korake, ali ona dva tudi. In tako gredo, kot bi jim za petami gorelo, v dolino, vedno bliže k Podbregarju. Matija se je udal v usodo. Samo, da pridejo kmalu do Podbregarjeve gmajne. Tam ju že ukani. Res stopi še brže ter je kmalu med prvim drevjem. Gre dvajset, trideset korakov v goščavo, potem pa ko ververica smukne v grmovje, plane čez tri, štiri grabne in v petega počene. Nato pa steče po njem navzgor in opazuje izza gostega smrečja stezo. Vidi financarja in ju sliši.

»Kam pa je zginil?« vpraša prvi.

»Kam neki? Dalje je šel,« odgovarja mlajšemu starejši, ki je že očitno utrujen od urne hoje.

»Ne vem, zdi se mi, da jo je ubral v grmovje! Ne zaupam mu,« ugovarja prvi in gleda ravno v smer proti Matiji.

»Dej, dej, nikar še dalje ne uganjaj neumnostil! Dovolj je že, da sva tiščala za njim na to plat in drla ko dve kozi po strmini. Saj sem ti že gori dejal, da ga pustiva na miru. Pa si nisi dal dopovedati.

»Sumljiv se mi vidi!«

»Ti vsakega pastirja sumničiš! Se ti vidi, da si še mlad. Ta je imel drugačno obnašanje kot taki, ki kanijo kaj napačnega. Ajde, idiva dalje! Komaj čakam, da bova na Fužinah.«

»Sicer pa lahko pri Podbregarju počakava in povprašava za njim.«

»Kaj bi hodila po ovinku, tja doli zavijva pod Brežnikom kar po poseku, da sva preje na cesti. V

Podbregu pri Martinjaku imajo dobro žganjico, tam si duši priveževa!«

Mladi skomizgne z rameni, se uda starejšemu in ubereta jo po gmajni dalje.

»No, zadnji čas je že bil!« meni Matija sam pri sebi. »Sem dejal, če me mislita gnati noter na Fužino. Zdaj pa kar brž v breg!«

Toda preden je na pol pota do kočje na Petelinu, zazvoni na Dobravi poldne. »Pa sta me ukanila za cele tri ure. Kdaj bom zdaj na vrhu! O, ko bi vedel Matija, kaj ga vse čaka na vrhu in čez vrh, se mu pač ne bi tako mudilo. — Požuri se v korak in v slabi uri je v kočji na Petelinu. Koča je prazna, vidi se pa na ognjišču, da so ponoči kurili na njem.

»Šmentli, povsod jih je dovelj!« se jezi Matija, ko prigrizne h kruhu klobaso in pije v velikih požirkih vodo, ki jo je zajel pri bližnjem studencu. Ne utegne se muditi predolgo. Pred mrakom mora biti že z Matetvzem skupaj. Še tako dvomi, če ga bo dobil pravočasno.

Zato počteno ugrizne v breg. Solnce ga toplo greje v hrbet in znoj mu počteno curi po licu in še bolj po životu. Pa ne utegne misliti na to, tudi na bolečine ne, ki se pojavlja na roki v rani, zadani od financarjevega noža, ker pritiska na urezano meso od sonca in hoje razburkano valujoča kri. Čim prej mora biti na vrhu.

DIŠAVE SLON

so že pred mletvijo do dobra očiščene in zmlete ponovno presejane ter se kot take le v zavrtkih stavišajo v promet.

spravljajo kosti svojih prednikov.

New York raste izredno hitro; vsako leto računajo s prirastkom 200 tisoč ljudi, torej za tri Ljubljane s predmesij vred. V kratkem bo dosegel N. Y. deseti milijon prebivalcev.

Argentina. Veliko naših ljudi se je v zadnjem času izselilo v Argentino. Malokomu je znano, da je Argentina skoraj dvanajstkrat tako obsežna kot Jugoslavija, a da nima niti še 10 milijonov prebivalcev. — Razvojne možnosti so velikanske; Argentina bo lahko preživela 100 do 150 milijonov ljudi.

Bogati Holandi. Na Holandskem je bogastvo doma. To vidimo na primer že iz številnih inozemskih posojil. Leta 1925 so posodili Holandi v tujno 50 milijonov holandskih gold., leta 1926 že 127 milij., leta 1927 pa že v prvih enajstih mesecih 300 milij. goldinarjev. Velikost teh posojil si predstavljajš šele, če veš, da je holandski goldinar približno enak našim 22 dinarjem.

Zrak in kri. Dvakrat na minuto pride v našem telesu se nahajajoča in krožeča kri v dotiko z zrakom.

Med. Univ. Dr. RADIVOJ ČAVIČ

reski zdravnik — se je nastanil v Šmarju pri Jelšah št. 5. Bolnike sprejema dnevno od 10—12 dop.

Šivalni stroji najboljši in zelo ceneni, z večlet. jamstvom, so pravkar dospeli v veliki izbori. Pridite kupiti! — Prodajam tudi na obroke. — L. REBOLJ v Kranju.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Velika zaloga **suknenega blaga** za moške in ženske obleke. — Lepa izbira svilениh rut in šerp. — Krojači in šivilje, pišite po vzorce.

Želite li se donasti!

Ako želite biti lepi, ohranite svoje lice mladeniško sveže, svojo kožo elastično in baržunasto, svoje lase lepe in bujne, tedaj rabite za dnevno nego svoje lepote

1. ELSA-MILO ZDRAVJA IN LEPOTE, katero ni samo parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje v sebi tudi medicinsko preizkušane dobrodelujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado, in Vašo zunanost mladeniško svežo.

FELLERJEVA PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE SO:

ELSA-lilijino mlečno milo
ELSA-rumenjakovo milo
ELSA-glicerina milo
ELSA-boraksa milo
ELSA-katranovo (šampon) milo
ELSA-milo za britje

Poizkusite jih! Nikdar ne boste rabili drugih mil!

Za polkus 5 komadov Elsa-mila z omotom in poštino vred 32 Din.

2. FELLERJEVO PRAVO KAVKASKO POMADO ZA ZASCILO LICA IN KOZE. Oni Vam izgledajo gube in brazgotine dela kože globoko in nežno, briše sledove staranja, vstvarja mladost in lepoto. Izoenadilo Vas bo, s kak no brzino izginejo soločne pege, kožne brazde, rudečilo nosa, mozolji, vriedi in drugi vsakevrstni nedostaki kože.

3. FELLERJEVO MOČNO POMADO ZA RAST LAS, katere preprečuje izpadanje las, prerano osivljenje, čisti lasne luske, dela lase mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za polkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od vsake Elsa-pomade z omotom in poštino vred za 35 Din.

V Vašem interesu je, da pošljete denar vnaprej, ker plačate po povzetju radi poštinskih stroškov 10 Din več.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju

EUGEN V. FELLER, STUDBICA DONJA
Eisstr. 16.

Najboljši šivalni stroji so **„ILIRIJA“** Nadomesni deli in vse potrebščine za šivalne stroje.

Generalno zastopstvo:

Em. Fischer, Zagreb, Sudnička 3/12
Zahtevajte ponudbe!

† Vsem, ki so ga poznali, naznanjamo, da je umrl včeraj dne 11. t. m. po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 47. letu starosti naš nadvse ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, g.

Fran Perko

trгоvec z usnjem in čevlji.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo dne 14. dec. 1927 ob 2. uri pop. iz mrtvaške veže drž. bolnišnice na pokopališču v Štepanjo vas. Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. — Ljubljana, dne 12. dec. 1927. Neža Perko, soproga. — Franc, Božidar, Slavica in Bogdan, sinovi in hčerka — in vsi ostali sorodniki.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premo. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaše premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavčarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. o Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/L.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotožja), Ljubljana, Mestni trg 4

Ustanovljena l. 1889.

Telefon št. 2016.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 250 mil. oton dinarjev.

(Gradska židelnica) Ljubljana Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1.000 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamč. zanje poleg lastnega hranilničnega premo enja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Zdravnik dr. Josip Bežek

v Kranju

ordinira v stanovanju zdravnika Dr. de Glerie od 12. dec. 1927.

Brinje po Din 2.25 za kilo

se dobi pri SEVER & KOMP. — LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 5. 9695

Bojni na pljučih!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi **umetnosti hranjenja,**

ki je že mnoge našila. Ta se lahko uporablja pri vsakem načinu življenja, in pomaga, da se bolezen hitro premaga. Nočno potenje in kašelj prestane, telesna težina se poveča, pljuča polagoma poopoe in bolezen izgine.

Resni mošje

zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Cimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje za vas.

Popolnoma zastoni

dobite knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja.

Ker razpošlje moj založnik v celoti samo **10.000 izvodov gratis,**

pišite takoj, da boste tudi vi med srečnimi prejemniki.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 869.

Vsi k Miklavžu!**Za božične praznike vsi k Miklavžu**

v trgovino M. Cernak in drug na Vodnikovem trgu v Ljubljani, kjer dobi vsaka gospodinja za Božične praznike po brezkonkurenčnih cenah: nove rozine, grozdice, evebe, pristni trčani med, orehova jedra, mandlje, lešnike, vanilijo, fige, orehe, citronat, arancine, najfinejšo banaško moko za pecivo in kruh, suho in namočeno polenovko, vse vrste kompotov, marmelado, čokolado, konjak, rum, likerje, čaj ter vse drugo špecijsko blago na drobno in debelo. — Gospodična kuharica ima veselje do življenja, od kar kupuje vse špecijsko blago samo pri Miklavžu, ker samo s tem zadovoljuje svojo gospodinjjo. Zato: **Vsi k Miklavžu!**

Vsi k Miklavžu!**Najcenejše in najboljše blago**

se dobi v manufakturni trgovini

JOSIP ŠLIBAR — LJUBLJANA

Stari trg št. 21 (poleg Zalaznika).

Ob letošnjem pomanjkanju krme je zelo važno vprašanje njeno izkoriščanje.

Od metilja okuženo govedo

ne izkorišča krme. Dajte govno preiskati po živinozdravniku, in če je žival okužena z metiljem, jo bote zanesljivo ozdravili z

„DISTOL-om“

z malimi stroški in že v nekaj dneh.

Male kapsule za ovce z napisom v cirilici

ДИСТОЛ

Velike kapsule za govedo z latinskim napisom

DISTOL

Izdeluje se Distol pod stalno kontrolo klinike za govedo veterinarne fakultete vseučilišča v Zagrebu (Prof. RAJČEVIČ).

Varujte se pred ponaredbami in nadomestnimi izdelki!

Navodila in brezplačno preiskovanje govna izvrši

„KAŠTEL“ tvornica kemijsko farmaceutskih proizvoda d. d.
KARLOVAC.

Na'popolnejši

STOEWER

Šivalni stroji

za brvle, krojače in teričarje ter za vsak dom.

Predeca in nabavite stroji, ogledite si to izrednost pri tržnici

L. Baraga,

Ljubljana

Selenberg ul. 6/2.

Brezplačno posk.

15 letna jamstvo.

Pozor ženini in neveste!

MODROCE

peresnice, posteljine mreže, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN, tapetnik, Ljubljana

— Krakov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Deteljno seme

kupujemo po najvišji ceni. — **SEVER & KOMP.,**
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5. 9081

DOL

obvezo in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer Vam nudijo slabo robo za drag denar, ampak kupite še danes

dopisnico za 50 par in pišite takoj po ilustrovanem ceniku z več tisoč slikami na veletrgovino **R. Stermecht, Celje, št. 19,** v katerem najdete po žutovito nizkih cenah obeko, čevlje, klobuke, srače, ure, harmonike, gramofone, britve, toaletne, močne, jeklene in galanterijske predmete. Naročila brez 500 Din pošiljate prosto. Kar ne ugaja, se zameoja ali vrne denar.

Prosimo, prečitajte, ker je za vsakogar važno!

„Eden za vse, vsi za enega!“

„Ljudska samopomoč“

podporno društvo za Slovenijo v Mariboru sprejme

do preklica vse **zdrave** osebe od 1. do 50. leta brez razlike stanu in spola in **izjemoma samo se do 31. decembra 1927**

vse nad 50 do 80 let stare **zdrave** osebe.

„Ljudska samopomoč“ izplača

po smrti člana postavnim dedičem ozir. upravičnim osebam **podpore**, ki izmeta **toliko-rat**

po 25 par ozir. 1, 2, 3 Dje, kolikor ima društvo

ozir. oddelek članov in sicer na vsak do

1.000 Din v odd. A, za mladolet, po 400 članov

2.000 Din v odd. B, za odrasle po 200 članov

4.000 Din v odd. C, za odrasle po 200 članov

10.000 Din v odd. D, za odrasle po 200 članov

16.000 Din kdor prisopne obenem v oddelek B, C in D.

Za to podporo **plačajo** vsi člani prisadnega

oddelka poleg **enkratne** malhne vplačnine za

vsak slučaj smrti posameznika člana v oddelku

A 25 par, v oddelku B 1 Din, v oddelku C

2 Din in v oddelku D 5 Din posmrtno.

Vplačilna zneska 12 Din do največ 85 Din, plačljiva

tudi na obroke.

Ako želite vašim bližnjim za slučaj smrti hitro

in izdatno pomoč, **ne odlašajte** s pristopom

v to dobrotvorno društvo, ki se je ustanovilo po

prilici: „**Danes tebi, jutri mi ni**“ v

blizor vsa prebivalstva Slovenije.

Zahtevajte torej še danes zastopni pravila in pri-

slonno izjavo iz društvene pisarne

v **Mariboru, Aleksandrova c. 45 II.**

Pover eniki ozir. posredovalci

se sprejmejo za vsak kraj Slovenije.

Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Koncem novembra 1927 nad 1600 članov.

Za kože

vseh vrst divjačine

plačujem

najvišje

cene.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.--, vloge nad Din 250.000.000.--.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**